

Jako kvas v těstě

arcibiskup Karel Otčenášek

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

4/2020 / ročník XXX / 29 Kč

11 Vzpomínky na otce biskupa Otčenáška

19 Varhany v naší diecézi (4)

16 Jak vypadá dle Bible „duchovní člověk“

23 Co jsi neprožil, nesud'

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Dávat druhým naději
Karel Otčenášek
- 11 **vzpomínka**
Setkávání s biskupem
Otčenáškem mě v mládí
nasměrovalo ke kněžství
- 12 Moje vzpomínky na otce
biskupa Karla Otčenáška
- 13 Teta Marta Žďárková
- 16 **zamyšlení**
Jak vypadá podle Bible
„duchovní“ člověk?
- 19 **seriál**
Varhany v naší diecézi (4)
- 23 **jak to vidím já**
Co jsi neprožil, nesud...
- 24 **knihy**
Dvě nové knihy Prof. Piňhy,
knihy o Václavu Boštíkovi
- 29 **IKD – informace**
Královéhradecké diecéze
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.

Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

(Diecézní setkání mládeže v Hradci Králové v roce 2019

Slovo úvodem

V sobotu 13. dubna minulého roku jsem seděl dopoledne ve zvukařské kabině hradecké Filharmonie a pouštěl obrázky, zvuky a videa na obrazovce pro mládež celé naší diecéze. U toho jsem mohl trochu promluvit i se zvukařem a osvětlovačem, kteří za sebou měli náročnou noc, během které jsme chystali program pro naše mladé.

Oba technici byli velmi ochotní a celkem logicky, když nemuseli zrovna něco dělat, odpočívali. Takový moment přišel ve chvíli, kdy začalo svědectví manželů Maříkových o tom, jak jim zemřely nejmladší dvě z jejich pěti dětí a jak se s touto náročnou situací celá rodina vyrovnávala. Jak zvukař, tak osvětlovač se zpočátku povídání dole nevěnovali, ale čím dál více přesouvali pozornost z obrazovek svých mobilních zařízení ke slovům obou manželů dole na jevišti. V sále to nebylo jiné! A přestože i jiné části společného programu, jako katecheze, písně a scénky, byly odměněny tu potleskem, tu smíchem, reakce na tuto životní zkušenost byla velmi bouřlivá.

Proč o tom mluvím? Už mnoho let, letos se z důvodu epidemie nového koronaviru konat nebude, se vždy před Květnou nedělí koná diecézní setkání mládeže. Není to nic nového, pokaždé se v postu objevují plakátky na „diecézko“, organizuje se společná doprava, aby to mladí měli jednodušší, aby se nemohli vymlouvat, že se nemají jak do Hradce dostat. A možná je i dost lidí, kteří se ptají, zda má smysl se takto scházet. Znam takové, kterým tyto „masovky“ příliš nevoní, mají radši své spolko ve farnosti nebo možná ještě spíš svoje místo v kostele za pátým sloupem boční lodi. Jsou zase tací, kteří si bez „diecézka“ nedokáží závěr doby postní představit.

Zkušenost ze zvukařské kabiny, množství mladých, kteří přijmou během tohoto setkání svátost smíření, mše svatá slavená spolu se svým biskupem a velká ochota mnoha mladých se na přípravě i průběhu setkání podílet a nebýt jen konzumenty předem připraveného programového menu, myslím velmi dobře ukazuje na to, že „diecézko“ má nejen mnoha mladým stále co říci. Tak jen, aby se to s pomocí Boží i nadále v příštích letech dařilo.

Excellētissimū ac Reverēdisimū D.
Dominus Carolus Otčenášek
Episcopus Reginaldianensis 2.
Die 30. Aprilis a. MCML consecratus
Die 27. Ianuarii a. MCMLXI in thronum
Rexit ab MCMLXI usque ad annum MCMLXVIII
In die 24. Sept. a. MCMLXVIII archiepiscopus
Obiit
Sepultus

Dávat druhým naději

Již sto let uplyne 13. dubna od narození **arcibiskupa Karla Otčenáška**, 23. královéhradeckého biskupa. Díky technickému pokroku lidstva jsou jeho myšlenky zaznamenány také v archivu Českého rozhlasu Hradec Králové. Z rozhovorů, které s arcibiskupem Karlem vedla během let redaktorka Eva Zálešáková, vzniknul tento kompilační dialog, kde znovu necháme významného rodáka z Českého Meziříčí proplouvat jeho vzpomínkami.

„Jeden z nejvýraznějších představitelů české katolické církve – legenda. Pokorný, skromný, laskavý, hluboce lidský a hluboce zbožný. Statečný, plný elánu a energie v čase, kdy se natrvalo ujal své diecéze; odevzdáný do náruče Boží v době, kdy se jeho dny krátily. Takový byl 23. královéhradecký biskup Karel Otčenášek. Poprvé jsme se tvář v tvář setkali v posledních dnech roku 1989, kdy usedl k mikrofonu Českého (tehdy ještě Československého) rozhlasu v Hradci Králové. Sešli jsme se potom ve studiu, v biskupské rezidenci, na nejrůznějších akcích ještě mnohokrát. Karel Otčenášek mi tenkrát vyprávěl:

Narodil jsem se v kraji F. L. Věka a Starého bělidla. Ta místa drahá našemu národu jsou nedaleko mého rodného Českého Meziříčí, kam jsem se ve vzpomínkách často vracel. Na hřbitově tam odpočívají moji rodiče, příbuzní, známí a přátelé.

Vyrůstal jsem jako nejstarší ze čtyř dětí, mám tři sestry, máme se všichni velmi rádi. Moji rodiče byli chudí, ale hluboce zbožní. Tatínek byl kolářským mistrem, dílnu měl zpočátku jenom pronajatou. Někdy, výjimečně, jsem mu jako chlapec v dílně pomáhal. Přidržel jsem třeba delší kmeny nebo prkna, když je tatínek rozřezával, někdy jsem mu s nejstarší sestrou Marií nosil svačinu. Tu vůni dřeva mám v sobě stále a ke stromům

mám pěkný vztah. Pak jsme se přestěhovali. Naši koupili na dluh, který spláceli až do německé okupace, domek, z něhož jsem to měl velice blízko jak do kostela, tak také do školy. Maminka se starala o domácnost a pomáhala sousedům na poli.

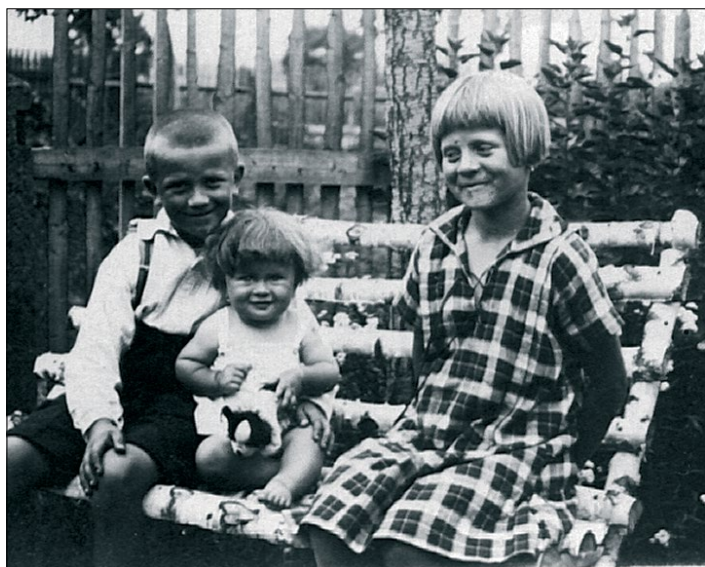
„Dr. Hugo Doskočil, rektor hradeckého semináře, se nastrojil do svých vyznamenání, která měl ještě od císaře pána, a to na ty Němce tenkrát nějak zapůsobilo, že mě přece jen ještě propustili přes hranice.

Pro mé kněžství bylo rozhodující, že jsem od raného dětství ministroval. Pamatuji, jak mně dědeček z matčiny strany rovnával paty, když jsem klečel. Abych si na nich nesesedl, abych vypadal, jak řádný ministrant vypadat má. V meziříčském kostele sv. Kateřiny jsem přišel poprvé tak blízko k oltáři, do styku s knězem. Na „svého“ pana faráře Václava Buřila velmi vděčně vzpomínám. Ten totiž, poněvadž jsem se dobře učil, zařídil, že jsem byl přijat do Arcibiskupského gymnázia v Praze-Bubenči. Atmosféra tam byla

plně náboženská a moudře vedená, takže jsem bez nějakých krizí stále víc směřoval ke svému cíli – být užitečný lidem a oslavovat Boha jako kněz.

Do školy jsem od dětství chodil velmi rád. S Jirkou Dvořákem, to byl syn učitele, jsme všelicos podnikali, takové ty chlapecké zábavy. Hrávali jsme například loutkové divadlo pro jiné děti a měli jsme asi první v Českém Meziříčí fotbalový míč. Dostali jsme ho od firmy Balounek. Ta vyráběla cikorku, a když se sebralo určité množství útržků z obalů, myslím asi padesát, dali za to kopací míč. Tenkrát jsem hrával fotbal rád, jenom sousedi rány merunou do vrat neměli moc rádi. Také na kole jsme často jezdili.

Když pak přišlo Arcibiskupské gymnázium, bydlel jsem v Praze v internátě. Byl dost přísný, ale přece jen jsme se účastnili studentského a misijního hnutí. Mariánská družina tam byla, sociologický kroužek, učili jsme se trochu i esperanto. Mimo školu jsme hráli na různé hudební nástroje a zpívali. Já jsem se tenkrát kromě harmonia dal také na jazz trubku v kapele. Ale to už jsem byl těsně před maturitou, tak jen spíš ze solidarity s ostatními, k žádné virtuozitě jsem to nedotáhl. Se spolužákem Radovanem Lukavským jsem reprezentoval Arcibiskupské gymnázium v soutěžním přednesu řeckých a latinských textů, zvaném Certamen rhapsodicum – Zápas rapsodů, mívali jsme vždycky dobrou pověst.

Se sestrami

S rodiči

77 Po maturitě na Arcibiskupském gymnáziu v Praze začal Karel Otčenášek studovat bohoslovectví v diecézním semináři v Hradci Králové. Na popud biskupa Mořice Píchy ovšem v listopadu roku 1939 zahájil teologická a filozofická studia na Lateránské univerzitě v Římě.

V Římě, kde jsem byl celou válku, jsem prožil počáteční nadšení Italů, když Benito Mussolini vypověděl válku Francii. Velmi brzy ovšem zchladli, poněvadž se všechno obracelo opačně než jim diktátor, mimochodem velice zaujatý proti církvi, velký nepřítel papeže, sliboval. Když byla Itálie postižena bloádou a bombardováním, zažili jsme dost hladu, tmy a chladu. Dovážet ropu z Habeše (dnešní Etiopie) už nebylo možné, elektrárny byly zničené nálety, život tam byl opravdu krušný. Přesto jsem velice vděčný za to, že jsem se mohl právě tam, ve středu křesťanstva, připravovat na kněžství. Naše československá kolej Nepomucenum, podle sv. Jana z Nepomuku, nebyla od míst zasažených bombardováním příliš vzdálená. Žádné protiletadlové kryty nebyly, takže je za co děkovat, že jsme neztratili život při leteckých bojích, nebo když spojenci vytlačovali Němce a italské fašisty z Říma.

Když válka v květnu 1945 skončila, neměl jsem ještě skončeno své studium. V březnu jsem sice byl v Lateránské bazilice vysvěcen na kněze, ale musel jsem ještě

složit zkoušky. Skládal jsem je ve velikánském parnu, které od poloviny července do začátku srpna 1945 v Římě panovalo. Pak, jakmile to bylo možné, sbalili jsme, co se dalo, a s velikými obtížemi v nákladních vagónech jsme byli repatriováni.

77 V Žamberku jsme četli velmi závažné pastýřské listy proti komunismu a byli jsme za to stíháni. Všechno už směřovalo k velikému střetu mezi ateistickou vládou a církví, to jsou úplné protipóly.

Vzpomínám při té příležitosti, že jenom dva jsme se odvážili vzít s sebou také knihy, které jsme si tam opatřili. Nechtěli jsme se jich vzdát, věděli jsme, že doma nejsou a že jich bude zapotřebí. Už zesnulý doktor teologie P. František Hájek z Divce u Hradce Králové, vzdálený příbuzný, sehnal bedny, ve kterých Američané posílali do Říma motocykly. Do nich jsme ty knihy zabalili. Cesta trvala dlouho, provázely ji různé těžkosti, ale všechno dobře dopadlo a v září jsme byli doma. Ty knížky, teologické a filozofické, jsme pak tady půjčovali

a něco z nich se taky překládalo do češtiny. To neměli ani v Praze tenkrát, co se nám podařilo sem dostat.

Tady bylo všechno jinačí, než když jsem domov před šesti lety opouštěl. Mezi tím nebylo možné se domů podívat. Dopisy musely být také dost stručné, existovala cenzura. Neměli jsme ani moc peněz na známky, takže jsme posílali z Říma několik dopisů pod jednou známkou a tady potom naši příbuzní si je mezi sebou rozdělávali. Odjízďel jsem začátkem listopadu 1939, to už tady byli Němci, byl skoro zázrak, že mě ještě pustili ven. Dr. Hugo Doskočil, rektor hradeckého semináře, se nastrojil do svých vyznamenání, která měl ještě od císaře pána, a to na ty Němce tenkrát nějak zapůsobilo, že mě přece jen ještě propustili přes hranice. Tady první měsíce okupace, my tam ve zcela jiném prostředí, i když v Římě a celé Itálii vládlo spíš gestapo než fašistická milice. Italo-ové tam byli malí páni. Hitler jim nevěřil a tak i my jsme museli dávat pozor, abychom jako lidé, kteří přišli z protektorátu Čechy a Morava, nedošli nějakého zatčení a mohli v klidu dostudovat. V roce 1944, po osvobození Říma spojenci, jsem se spolu s dalšími bohoslovci z Nepomucena přihlásil jako dobrovolník do zahraniční československé armády. Ti, co byli starší než já, byli přijati, kdežto mně a ostatním z mého ročníku řekli, že máme napřed dokončit studium a pak že nás odvedou. K tomu už nedošlo, protože

mezi tím válka skončila. Domů jsem přijel jako civilista, ale moji starší kolegové z Lateránské univerzity se vrátili přes Anglii v uniformách jako důstojníci zahraniční armády.

” První kroky novokněze Karla Otčenáška v osvobozené vlasti vedly do Týnce nad Labem.

Můj předchůdce, biskup Mořic Pícha mě od 1. října 1945 ustanovil kaplanem v Týnci nad Labem, tam jsem pobyl asi dva a půl roku, skoro tři. Potom jsem byl přeložen do Horní Rovně (tenkrát okres Holice, dnes Pardubice), odtamtud jsem šel už jako samostatný administrátor do Žamberku. Tam jsme četli velmi závažné pastýřské listy proti komunismu a byli jsme za to stíháni. Všechno už směřovalo k velikému střetu mezi ateistickou vládou a církví, to jsou úplné protipóly. Oni říkali, že náboženství je opium lidu, kdežto my jsme věděli, že hlavně je třeba řídit se Boží vůlí, Biblí a tradicemi našeho křesťanského národa.

” V říjnu 1949 byl Karel Otčenášek jmenován vicerektorem kněžského semináře v Hradci Králové. Půl roku na to přišlo jmenování biskupem.

” ...když jsem byl v té vyšetřovací vazbě v Pardubicích, na chodbě tam při úklidu ženský hlas zpíval Ave Maria.

Když to přišlo, zbývalo mně do třicítky ještě pár dní, a to bylo zcela neobvyklé v té době i později. Bránil jsem se, protože jsem šel do pro mě dost neznámého prostředí. Začátkem války jsem odjel do Říma, tady byla německá okupace a nedlouho po válce přišly velké změny spojené s událostmi února 1948. Když mně pan biskup Pícha sděloval rozhodnutí Svatého Otce, řekl mi na moje námitky: „Já jsem se také bránil, když jsem měl

být vysvěcen na biskupa, ale teď už není možnost, jak do Říma vzkázat, že to nepřijímáte a že musí být jmenován někdo jiný, a tak to přijmout musít“. Tehdejší papež Pius XII. zvolil toto řešení možná proto, aby spíš uniklo pozornosti policie. Bylo nad slunce jasné, že něčemu takovému se bude snažit zabránit ze všech sil. Proto muselo být všechno velmi přísně utajeno. Došlo k tomu 30. dubna 1950 v soukromé biskupské kapli sv. Karla Boromejského, mého patrona. Světil mě můj předchůdce, který využil příprav na 1. máj a menší ostrážitosti estébáků, kteří ho v rezidenci internovali.

Asi půl roku ještě policie nic nevěděla a bylo třeba jednat. Byl jsem vysvěcen proto, abychom připravovali věřící na pronásledování, které už propuklo, a abychom se dál snažili šířit evangelium mezi lidmi a posvěcovat věřící. Vést je ke šťastnému životu pozemskému i věčnému, samozřejmě prostřednictvím kněží, učitelů náboženství, já jsem v tom měl mít jen úlohu koordinátora a inspirátora.

Ⓢ Kaple sv. Karla Boromejského, biskupská rezidence, Hradec Králové

Ⓢ S betlémským světlem, 1996

(S papežem Janem Pavlem II. je pojilo osobní přátelství

Modlitba po svatém přijímání

P. Antonín Šuránek

(modlitba, kterou se arcibiskup Karel Otčenášek často a rád modlíval)

Třebas nejsem hoden, přece vítěj, Pane,
Věřím, klaním se Ti, srdce díkem plane.
Osvět, posvět, živ mě, ať jen Tobě patřím.
Žehnej otci, matce, žehnej sestrám, bratrům.
Žehnej naší i celosvětové rodině
V této náročné hodině.
Žehnej svatým snahám spolupracovníků,
Obrát, (naprav, uzdrav) srdce protivníků.
Žehnej svoji Církev, naši drahou matku,
Ať rozdá dnes mnoho těch převzácných statků;
jež jsou shromážděny ve Tvém Srdci svatém,
ohněm lásky vroucí ke všem lidem vzňatém.
Dobrodincům odplat, hříšné k dobru pohni,
otevř žalář duším v očistcovém ohni. Amen.

Spas, Bože, Slovany, spoj všechny křesťany,
ujmi se bloudících, posvěcuj pohany,
přiveď k sobě židovský národ
Tebou kdys vroucně tak milovaný.
Buď můj život jedna Boží chvála,
slastí Kristus, chotí Církev.
Maria sladká královna, sestra i matka,
tužbou ctností krása
a mzdou lidu spása. Amen.

Nic nechťt a všechno dát,
Boha, bližní milovat,
s Matkou Boží (pod křížem) věrně stát,
s Církví růst
a v dobrém vytrvat! Amen.

Začátkem února 1951 při soudním procesu proti sekretářům několika biskupů, také proti sekretáři biskupa Mořice Píchy dr. Rudolfo Rykýřovi, publikovali v Rudém právu, že jsem byl tajně vysvěcen a on že je vinen tím, že byl při tom mém tajném svěcení na biskupa. Zpočátku na mě naléhali spíš takovým lákáním, chtěli člověka spíš, řekl bych, koupit. Ne za peníze, ale že mně nabízeli uplatnění v církvi za cenu zrady na její jednotě a na opravdových zájmech vlasti i křesťanstva u nás. To jsem odmítal, a pak jim došla trpělivost. 11. července mě z mého tehdejšího působiště ve Vrchlabí odvezli do internačního tábora v Želivě. Bez jakéhokoliv soudu.

Tam jsem se ocitnul napřed s řadou kněží z různých diecézí, také tam byli internováni ve velikém množství řeholní kněží, s kterými jsme se ale nesměli stýkat. Po několika týdnech jsem byl oddělen a umístěn do přísné izolace od ostatních duchovních. Na jedné cele jsem byl s pozdějším kardinálem Františkem Tomáškem a P. Antonínem Aloisem Šuránkem. On byl čtvrt století spirituálem kněžského semináře v Olomouci, byl to člověk velmi zkušený a opravdu života svatého.

V izolaci jsme museli pracovat jako každý jiný. Třeba jsme přebírali cívky na přízi do textilních továren, oddělovali jsme poškozené od dobrých, stejné velikosti a stejné barvy. Mons. Antala (Antonín Alois) velice ranilo, když potom ... snad po roční naší velice pilné práci, kdy jsme se modlili za dělnice a dělníky, kteří budou ty přebrané cívky používat ... všechny před našima očima na dvoře spálili.

Pro křesťany je ideálem, konečnou hodnotou i nejlepším přítelem, pomocníkem a vykupitelem Ježíš Kristus, který sám žil život velmi tvrdý a nakonec byl ukřižován. Třetího dne ovšem přemohl svou i naši smrt a vstal z mrtvých. Proto každý křesťan musí počítat s tím, bude muset trochu toho kříže Kristova nést také sám. Skrze kříž se jde k vítězství a ke světlu ... Per cruce ad lucem, říkáme latinsky. To je zároveň takové shrnutí té naší čtyřicetileté zkušenosti.

V listopadu 1953 jsem byl převezen do Pardubic, kde jsem pobyl 20 měsíců ve vazbě a na konci vyšetřování mě zde v Hradci Králové na Krajském soudu odsoudili jakožto velezrádce na 13 let vězení. Spolu se mnou byl odsouzen také dr. Josef Hájek z Hradce Králové, dr. Josef Procházka, další profesor hradcekněžského semináře, novoměstský děkan Petr Štěpánek a jedna řeholnice z Kongregace sester Nejsvětější svátosti. Taky něco útěšného. Třeba když jsem byl v té vyšetřovací vazbě v Pardubicích, na chodbě tam při úklidu ženský hlas zpíval Ave Maria. Na Štědrý den to bylo, a takových drobných událostí bylo více. Stejně jako setkání s vynikajícími lidmi. Na Mírově, v Leopoldově, ve valdických kartouzách.

77 V květnu 1962 byl Karel Otčenášek po více než deseti letech v komunistických žalářích na amnestii z vězení propuštěn. Bylo mu 42 let, byl konečně svobodný, ale nesměl pracovat v duchovní správě.

Museli jsme si po propuštění z vězení všichni kněží najít nějaké manuální zaměstnání, ale nikde na rychnovském okrese mě nechtěli přijmout. Nakonec mě vzali v opočenské mlékárně, strýc se tam s někým znal. Do práce jsem dojížděl na kole z otcovského domu, abych měl kde bydlet. Práce to byla na tři směny, málo placená a dost obtížná vzhledem k zastaralému strojovému parku, který tam měli. Sušilo se tam mléko na známý Sunar. Velmi mně tam pomohla vzdálená příbuzná, která tam byla zaměstnána, Milada Kašparová. Ona vstoupila do řádu Školských sester de Notre Dame, ovšem pro nemoc nemohla dojít ke složení slibů a vrátila se do civilu. Ale angažovala se velmi pro církev. Přišla za mnou pak i do Trmic. V mlékárně mně pomáhala orientovat se v tom, kdo z několika set zaměstnanců je spolehlivý. Věděli, že jsem biskup. Neoficiálně to šlo od úst k ústům, ale viděli dělníka jako každého jiného. A já jsem měl přísně zakázáno dávat nějak najevo, že jsem kněz, natož biskup. Nesměl jsem sloužit mši svatou nebo konat jiné náboženské obřady. Jenom doma čistě soukromě, nebo někdy u té mé příbuzné, a zcela výjimečně také na nějakých jiných místech.

V opočenské mlékárně jsem byl do roku 1965, pak mně bylo komunistickým režimem dovoleno nastoupit do duchovní správy, ale jako do vyhnanství. Mimo královéhradeckou diecézi, abych nebyl ve styku s vlastními kněžími. A se zákazem jakéhokoli projevu biskupské hodnosti. Že se nade mnou smíloval, řekl mi tenkrát vedoucí Sekretariátu pro věci církevní (vlastně na potlačování církve), který měl typické jméno Hrůza, a že se mě ujme kapitulní vikář litoměřické diecéze dr. Eduard Oliva, že mně dává možnost se uchytit. Nastoupil jsem jako administrátor v Ústí nad Labem-Trmicích a s přestávkou Pražského jara a pěti let v Platištích nad Labem jsem tam pobyl dvacet let. Byla to dobrá zkušenost, religiozita, vztah k církvi a náboženství, tam byly velmi nízké. Vyhnali odtamtud na základě ujednání spojenců obyvatelstvo německé národnosti, které bylo ve své většině upřímně katolické. Postavili si tam nádherné chrámy, v každé vesničce byl pěkný kostel. Místo nich tam přišli osadníci noví, a ne vždycky ti nejlepší, tak jsem tam měl práci obtížnou. Na starost celkem dvacet kostelů a kaplí a pět farních budov. Byly většinou ve velmi špatném stavu, často bez oken, bez dveří, bez pořádné střechy, ale s pomocí mnoha dobrodinců a spolupracovníků i z řad mládeže, často přicházeli právě z naší diecéze, tajně, na zapřenou a s velkým rizikem, podařilo se nám všechny kostely i farní budovy dát do pořádku. Byl jsem v té době často volán na StB, napomínán vzhledem k těm brigádám mladých. My jsme to samozřejmě dělali nejen kvůli těm zdem chrámů a far, ale abychom mladým lidem poskytovali výchovu v křesťanském duchu, která byla ve školách tenkrát vyloučená. Ačkoliv tam jsem dosáhl toho, že jsem jediný v širokém dalekém okolí měl ve škole, v tom stotisícovém městě Ústí nad Labem, přihlášeno pět dětí na náboženství.

77 Napadlo mě tenkrát u rozhlasového mikrofonu, jak to Pán Bůh mohl dopustit ... Nezapochyboval někdy v obzvláště těžké chvíli ve své víře?

Řím, seminární zahrada

Uvedení do úřadu třináctého královéhradeckého biskupa

To rozhodně ne, právě víra nás velice povzbuzovala v takovém i radostném, nakolik se to tak dá říct, plnění Boží vůle, odpověděl mi Karel Otčenášek. Že jsme byli schopni dávat naději i druhým lidem, pokud nás s nimi dali dohromady třeba při převážení z jedné věznice do druhé. Já jsem jich prošel ještě víc, říkal jsem jenom ty nejdůležitější. Ti lidé byli vždycky velice šťastní, když se setkali s knězem, poněvadž se naučili, jak se modlit, jak důvěřovat v Boha a tedy i v lidi. Důvěřovat, že to Pán Bůh tak nenechá, že se jednou sejdem už i tady na světě. Jak se tehdy říkalo, až to praskne. A kdyby to někomu nedopadlo, některé případy byly tragické, byly i popravy, tak aspoň tam na věčnosti. Rozhodně, že stojí za to být pevný a nezradit. Já jsem vždycky doufal, že Pán Bůh má se mnou svoje plány. Že se ten protibozský a protilidský režim trvale neudrží a že budeme moci začít s Boží pomocí a ve svornosti tu obnovu po každé stránce.

Když pak nadešel 27. leden 1990, den mé intronizace, byl jsem velmi vděčen panu prezidentovi Václavu Havlovi, jehož jsem pár dní před tím navštívil a pozval, že skutečně přijel na to mé uvedení do úřadu. Také dalším významným osobnostem, třeba pařížskému arcibiskupovi, kardinálu Jean-Marie Lustigerovi. Když jsme šli ze Svatého Ducha do kostela Nanebevzetí Panny Marie, kde byli shromážděni věřící, kteří se nevešli do katedrály, postěžoval

jsem si mu, jak je ta berla biskupská těžká, jak se pronese. A on mně řekl: „...ale ještě těžší bude tvůj úřad, to vykonávání diecézního vedení, kterého jsi se ujal“. Namítal jsem, že jako bývalý mukl jsem ledacos přežil, tak že to snad nebude tak těžké. Ale musím mu dát za pravdu, že to nebylo nic snadného. Naštěstí, jak to stále zdůrazňuji, jsem měl mnoho těch, kteří mně pomáhali, jak kněží, tak řeholnic a dalších věřících a přátel. Nebylo žádným tajemstvím, že jedním z nich byl až do své smrti v dubnu 2005 papež Jan Pavel II.

Byli jsme stejně staří, nosili jsme stejné křestní jméno a také jsme trpěli oba velice pod tím komunistickým útlakem. Poprvé jsme se setkali při pohřbu mého přítele a spoluvězně kardinála Štěpána Trochty v dubnu 1974. Přátelé to tehdy zařídili tak, že jsem mohl aspoň ruku podat tehdejšími krakovskému kardinálovi Karolu Wojtyłovi.

Začal mně hned po našem seznámení psát nádherné, povzbudivé dopisy. U nich v Polsku to bylo přece jen trochu svobodnější, proto měl se mnou soucit, když viděl, že nemohu vlastně nic dělat, jenom působit jako jednoduchý kněz. Mnohokrát jsem s ním mluvil, duchovně jsme si byli velmi blízko. Proto jsem usiloval, když už to bylo možné, aby ho takhle blízko měla i naše diecéze jako součást světové Církve. Aby se ho mohla dotknout. Říkám mu Svatý otče, tedy jeho duchovní otcovství vyžadovalo, aby jednou přišel mezi nás hodně blízko. Tak chvála Bohu za to, bylo to poprvé v historii a možná i naposledy, kdopak ví. Když pak zemřel a byla zádušní mše v naší katedrále, připomněl jsem v úvodním slovu, že když vstoupil do těch prostor posvátných katedrály Sv. Ducha, že se rozhlédl a řekl „*máš to tady pěkné*“. Tak jsem z toho při té bohoslužbě vyvodil, že to bylo prorocké slovo, které bude platit i do budoucna, do dalších staletí. I když jsme často statisticky uváděni jako stát s nejnižší religiozitou, když se to zlepšuje.

Nosím na ruce prsten II. vatikánského koncilu, kam mě nikdy naše vláda nepustila, i když už jsem byl z kriminálu venku. Vždycky mně do opočenské mlékárny přivezli vládním autem pozvánku od papeže na koncil, který se konal v letech 1962–1965, ale hned řekli, že velezrádce nepouštějí. Až několik let po koncilu jsem obdržel tento prsten, který dostali všichni účastníci. Musel jsem ho mít doma, nesměl jsem ho veřejně nosit, bylo to všechno v době normalizace zase zpřísněno. Ale znamenalo to, že jsem se také přihlásil k zmodernizování, k udnešnění víry. Křesťanství má být jako kvas v těstě, každý křesťan má dávat dobrý příklad. Má být konstruktivní ve vztazích mezi lidmi a také v budování budoucnosti vlasti.

Eva Zálešáková

Duchovní obnova pro manžele

28. 5. – 31. 5. 2020
Hora Matky Boží u Králík

Téma: Inspirativní postavy Nového Zákona
 Vede P. ICLic. Karel Moravec

Začátek ve čtvrtek v 19:00 hod. večeri,
 zakončení v neděli obědem.
 Cena 1 900 Kč/os.

Přihlášky do 10. 5. 2020 na: crhk@bihk.cz
 Podrobnější informace na www.bihk.cz/pastorace/centrum-pro-rodinu nebo na www.klasterkraliky.cz
 nebo na tel. 495 063 430 (Centrum pro rodinu)

Setkávání s biskupem Otčenáškem mě v mládí nasměrovalo ke kněžství

Pan arcibiskup Karel Otčenášek zemřel několik dní po mém příjezdu do Hradce Králové, byl prvním, koho jsem pohřbíval v roli biskupa. Moje osobní vzpomínky na něho jsou však o desítky let starší, předcházejí i mé emigraci a kněžskému svěcení.

Jako mladý student ČVUT jsem v létě vždy na několik týdnů jezdil spolu s dalšími vrstevníky do severočeské farnosti Trmice, kam byl pan biskup odsunut. Režim mu záměrně vybral pohraniční oblast s nízkou religiozitou, aby nebyl v kontaktu s mnoha věřícími ani s královéhradeckou diecézí. Navíc se hodilo, že tam opravoval kostely a další chátrající památné stavby, o které by se nikdo jiný nepostaral. Mladí lidé, většinou právě studenti, si ho tam přesto našli, tajně se scházeli na trmické faře a pomáhali při těchto pracích. Pamatuji si, jak jsem například z lešení otloukával starou omítku kostela nebo pomáhal vozit písek a jiný stavební materiál v menším nákladáku.

Pobyt v Trmicích byl pro mě velmi vzácný hlavně díky možnosti prožít opravdové křesťanské společenství vrstevníků, což jinde nebylo obvyklé. Tím, že jsme mohli pomáhat s opravou kostelů, jsme si navíc připadali užiteční. A konečně – i v duchovní rovině jsme vnímali, že můžeme být blízko biskupa, nástupce apoštolů, o němž se nikde nesmělo říkat, že biskupem byl.

Denně jsme se společně modlili a naslouchali katechismu, byl to velmi nezvyklý okamžik vzít do ruky zpěvník pro mládež a zpívat při Mši svaté. Pan biskup Otčenášek sloužil i v malých filiálních kostelích a kaplích, kam třeba přišli jen dva nebo tři věřící, přesto například nikdy nevynechal homilii, často říkal, že kněz musí slavit každou jednotlivou bohoslužbu, jako by byla jeho první i poslední.

◀ Tři biskupové: Josef Kajnek, Jan Vokál a Karel Otčenášek

My, kteří jsme mu ministrovali, jsme cítili, že to není jen rčení, ale že skutečně Eucharistií žije a předává tento svůj postoj právě mladým lidem i celému společenství kolem něho, včetně skupiny oddaných duchovně žijících žen v čele s paní profesorkou Marcelou Němečkovou, námi všemi velmi oblíbenou.

I toto hluboce duchovní prostředí velmi ovlivnilo mou touhu po kněžství.

Byl to pan biskup Otčenášek, kdo mi jednou velmi zpříma řekl, že pro mě vidí spíše cestu kněžství než manželství. Tehdy mě to velmi zaskočilo a přemýšlel jsem o tom. Na kněžství jsem v různých chvílích pomýšlel už od dětství a příklad pana biskupa i tato jeho přímá slova mě nepochybně ovlivnila.

Když jsem později emigroval, abych se stal knězem, dál jsem ho samozřejmě nemohl vidat. Při mém prvním návratu

do Československa po kněžském svěcení už byl mým diecézním biskupem, jezdil jsem k němu do Hradce tedy jako k představenému. Tehdy, snad ještě z počátku devadesátých let, když jsem ho jednou prosil o požehnání, mi s úsměvem pošepтал do ucha, že si myslí, že ho v Hradci Králové ve funkci biskupa jednou nahradím. Tehdy jsem to bral jako žert. Dnes, zvláště když si vzpomenu na jeho dávná slova o mém kněžství, přemýšlím, zda za tím nebyla zvláštní citlivost pana biskupa pro duchovní povolání.

A konečně - měl jsem velikou radost, že jsem se s ním mohl setkat i jako biskup, tedy v roli, kterou on sám zastával, přimnout jeho požehnání do své služby, ač jsme společně v Hradci mohli pobývat jen velmi krátce. Příklad pana arcibiskupa Karla pro mě je a vždy bude velikým závazkem, povzbuzením i požehnáním.

+ Jan Vokál, biskup královéhradecký ▶

Moje vzpomínky na otce biskupa Karla Otčenáška

S otcem biskupem Karlem Otčenáškem jsem se setkával už od dob svých seminárních studií (sedmdesátá léta minulého století). V rámci nedělní odpolední vycházky jsme vlakem přešli několik zastávek směr Ústí nad Labem a v Dubíčkách, v kostelíčku na kopci, jsme se setkávali s otcem biskupem Karlem, který tam dojížděl z Trmic sloužit odpoledne mši svatou. Přišla hrstka lidí, a když někdo chyběl, otec biskup Karel hned s pastýřskou láskou a starostlivostí se ptal, zda není nemocný.

Když se v lednu 1990 ujal vedení diecéze, tak někdy v postní době mi zavolal do Lázní Bělohrad, romantické farnosti v Podkrkonoší, zda bych ho odvezl do Pardubic. Odpověděl jsem jistě a rád, ale po cestě mi řekl, že se v nejbližší době mám přestěhovat do Pardubic, že mi svěřuje farnost „Na Skřivánku“, která neměla ani kostel ani faru (farnost byla založena při bývalém působení salesiánů) a k tomu výpomoc v Pardubicích na

arciděkanství u pana kanovníka Henycha. Přidělil mi kaplana Jendu Jandourka a v podstatě jsme spolu kaplanovali v Pardubicích. Usmloval jsem, že v Lázních Bělohrad ještě prožiji Velikonoce. Ještě jsem se nestačil v Pardubicích rozhlédnout, když mi otec biskup Karel sdělil, že mne potřebuje v Hradci Králové, jako generálního vikáře. Dosavadní generální vikář P. Josef Jakubec, po třech měsících v úřadu dostal infarkt a lékaři mu doporučili, aby v úřadě nepokračoval. A tak se stalo, že jsem během pěti měsíců dostal tři dekrety – jeden na okrskového vikáře do Jičína k 1. 3. 1990, druhý na administrátora v Pardubicích na Skřivánku k 1. 4. a třetí na generálního vikáře otce biskupa Karla k 1. 7. 1990. Neměl jsem nikoho, od koho bych okoukal, co a jak dělá generální vikář. Bylo mi 41 let a měl jsem personálními změnami zasahovat do života kněží, kterým bylo třeba 70 let. Bylo to naprosto proti mé přirozenosti, ale otec biskup Karel mne povzbuzoval. Generální vikář je moje pravá ruka.

◀ Pomocný biskup Josef Kajnek, biskup Karel Otčenášek a Mons. Josef Socha s klíči pro kupoli sv. Klimenta, 1998

A v kapli sv. Karla na biskupství nám jednou řekl – Zde na mne byl položen kříž biskupské služby a vás jsem si vybral jako Šimony, abyste mi ho pomohli nést. Některé kroky jsem konzultoval s panem proboštem Karlem Exnerem a otec biskup Karel vždy stál za mnou. Také nám jednou řekl – že jste tlustí, to mi nevadí, ale nesmíte mi tady padat jako bábovky. Musíte všechno vydržet.

Když se ohlížím na těch 9 let služby generálního vikáře po boku otce biskupa Karla, byla to doba hektická, těžká, ale s odstupem času musím říci i krásná. Viděli jsme v otci biskupovi Karlovi pastýře, který jde vpřed s odvahou, ale i velkou důvěrou v Boží pomoc a Boží blízkost. Vždyť také vyrostl ve škole Kristova kříže, 11 let ve vězení pro Boží království. A tento vklad vložil do základů diecéze, která mu byla svěřena.

◀ Intronizace biskupa Karla Otčenáška v katedrále Svatého Ducha 27. 1. 1990

Josef Kajnek)
pomocný biskup královéhradecký

Teta Marta Žďárková

Tety, nebo také tetičky ... tak se říkalo ženám, které žily dlouhé roky v blízkosti emeritního biskupa královéhradeckého **Karla Otčenáška**. Byly jako jeho rodina. Nepřehlédnutelná byla vysoká, kurážná Marcela Němečková, profesorka matematiky. Marta Žďárková je opakem rázné tety Marcely. Žije v provinčním domě sekulárního institutu Schönstattských sester Mariiných v Rokoli u Nového Města nad Metují.

Její řádové jméno je Radmila, ale stejně o ní všichni, kdo ji znají z dřívějšího, mluví jako o tetě Martě. Setkali jsme se v čase, kdy zima začínala předávat vládu jaru. Červený petrklíč jsem přivezla i pro sestru Mladu, občanským jménem Helenu Kozlovou, sekretářku pana arcibiskupa, odpočívající na rokolském sesterském hřbitově.

Marta Žďárková se narodila v roce 1933 v Očelících kousek od Českého Meziříčí. Je z pěti dětí, byli čtyři sestry a bratr. „Už jsou všichni na věčnosti, zůstala jen ta nejmladší, občas sem za mnou jezdí, když ji někdo sveze, za rok jí bude 80. Přitom v naší rodině nebyla dlouhověkost, babička se dožila 82 roků, tatínek odešel brzy, tomu nebylo ani 60, maminka v 77 letech.“

” Arcibiskup Karel Otčenášek s oblibou připomínal, že jste přízeň.

Moje sestra si vzala jeho bratrance, tak on pořád zdůrazňoval, že jsme příbuzní. To, že ho tenkrát v květnu 1962 po více než deseti letech pustili na amnestii, jsme nevěděli. Byli jsme pak na pouti u mojí sestry ve Skršicích (*dnes součást Českého Meziříčí*), najednou se švagr podíval oknem z kuchyně, oni bydleli skoro na návsi, a říká „*jé, pan biskup jde*“. Přišel, zjistil, že nejsem vdaná, bylo mi tenkrát 29 let, od roku 1956 jsem byla tajně u sester. On pan biskup vždycky hned zjišťoval, kdo co je. Později přijel na pouť k nám do Očelic. Tenkrát

☛ Teta Marta Žďárková

byla cesta nějak špatná, vzpomínám, jak nám vyprávěl, že šel ne snad oranicí, ale cestou necestou.

Já jsem v té době dělala v cukrovaru v Českém Meziříčí, taky ve Frutě, hledala jsem si různé brigády. Když všichni museli do družstva, řekla jsem si, že já teda nepůjdu. Tak jsem dělala brigádně i v tom družstvu a na zimu jsem si vždycky musela něco sehnat. V mlékárně jsem byla nejdřív jen na chvíli, jako uklízečka, pak mě přijali na stálo. To už tam byl i pan biskup, dělal v sušárně. Když ho propustili, bylo mu 42 let. V duchovenské službě působit nemohl, tak našel zaměstnání jako dělník v mlékárně Opočno. Pomohl mu prý strýc, který se tam s někým znal.

Odešel v roce 1965. (Na zásah papeže Pavla VI. mu bylo komunistickým

režimem dovoleno nastoupit do duchovní správy, ale mimo vlastní diecézi a se zákazem jakéhokoli projevu biskupské hodnosti.) Než začal působit jako administrátor v Ústí nad Labem-Trmicích, říkal mně mistr v mlékárně „*on si myslí pan Otčenášek, že půjde na faru, ale s tím at nepočítá*“. Ale Pán Bůh je mocnější než mistr v mlékárně. Pan biskup věřil, že to tak bude, a bylo. Dostal papír, sbalil se a odjel do neznáma. Já jsem za ním jela rok nato.

” „Trmice, podivné průmyslové předměstí Ústí nad Labem, o kterém jsem do té doby v životě neslyšel. Ale všude žijí lidé a Duch Svatý mě vyslal právě tam. Děj se vůle Boží! K těm Trmicím patřily ještě Předlice, Řehlovice, Stadice (i s pomníkem Přemysla Otčeláče), Dubičky, Stebno ... celkem 20 kostelů a kaplí a pět farních budov. Jedna v horším stavu než druhá,“ ... vzpomínal později v knize rozhovorů Víra je můj pevný hrad arcibiskup Karel Otčenášek.

Tam byl na rozpadající se faře kněz a s ním stará maminka, která se snažila synovi pomáhat. Oni bydleli v prvním patře, přízemí bylo neobyvatelné, plné nepořádku a starého harampádí. Samozřejmě rádi nebyli, že mají odejít, ale museli pochopit, že tam je pan biskup dosazený, že si to sám nevybral. U lidí ve farnosti to bylo podobné. Třeba bývalá kostelnice paní Hvězdová, ta si taky myslela, že se tam vnutí. „*Vás nebudu mít nikdy ráda!*“, prohlásila dokonce. A pak,

když ho poznala, spravovala mu ponožky o sto šest. A jak ráda! Pár rodin tam bylo opravdu vstřícných. Někdy jezdili na mši svatou i další z Ústí nad Labem, např. učitelky. To kostel ještě fungoval. Chodila jsem zvonit, ač jsem dřív říkala, že zvonit nikdy nechci. No, a pak každý den v poledne.

Život na trmické faře měl svůj každodenní řád. Pravda, někdy bylo hluboko do kapsy, ale nikdy nechyběl pocit vzájemné pospolitosti, úcty k lidem a lásky k Bohu.

Na faře nejdřív pomáhaly dvě důchodkyně. Jedna byla učitelka, ta pak dělala matriky, ale když měla vařit, to se jí moc nechtělo. O kuchyň se starala ta druhá paní, a já jsem chodila nakupovat a dělala takové těžší práce. Začaly se opravovat kostely, nejprve v Řehlovicích. Začaly taky jezdit brigády z Hradecka. Já jsem taky ze začátku chodila, lezla jsem i po střechách, já jsem se nebála, jako holka jsem lezla po stromech. Jednou, já byla zrovna na střeše, „*návštěva přijela, musíš hned domů, nakrmit brigádníky*“. Kuchařka byla v lázních, tak já chtě nechtě musela dolů a vařit. Jej, vařit! Tomu jsem se doma vyhýbala, o to se staraly starší sestry. Naštěstí pošta zrovna přivezla meruňky, knedlíky jsem uměla, a bramboračku jsem taky zvládla. A jak jsem si jako holka vaření nevšímala, na trmické faře už mně ta zástěra a vařečka zůstaly. S pomocí Boží to nějak dopadlo.

Pan biskup měl rád brambory s tvarohem. A koláčky, to i později v Hradci na biskupství, ale ne pro sebe, to aby mohl rozdávat. On toho sladkého tolik nesnědl, my měli sladký oběd tak jednou za 14 dní. Ale, na tom pan biskup trval, i když nebylo za co nakupovat, každý kdo přišel, musel něco dostat. Třeba chleba s máslem. Přišla jednou návštěva takhle navečer, to ještě byla v Trmicích s námi paní učitelka Spudilová, sestra pana biskupa. Chtěla pohostit příchozí, ale nevěděla, co má dělat. Měli jsme poslední kousek másla. Dejte, shodli jsme se. A představte si, druhý den ráno bylo na okně máslo! Kdo ho tam dal, nevíme.

Podobných vzpomínek se Martě Žďárkové při našem setkání v Rokoli vybavilo víc. Jako by během vyprávění byla v duchu zpátky na severu Čech, kde prožila roky, na které nelze zapomenout.

Jak jsme bydleli? Všelijak. Dole se nejdřív, jak jsem říkala, bydlet nedalo. Na jedné straně chodby byla taková velká místnost, říkali jsme tomu jídelna, pak kuchyň. Na druhé straně byla taky větší místnost, ale takové spíš skladiště. To se trochu upravilo, a když přijel někdo z větší dálky, tak tam mohl přespat. My jsme tam měly každá místnost, nahoře, a pan biskup měl velký pokoj a menší ložnici. Vzpomínám, že měl takový zvonek, a když objížděl ty okolní vesnice, tak jím zvonil na mši. Občas jsem taky jela, ale ne vždycky, protože jsem mívala práci, jezdila Marcela na motorce, a když dostal starší auto, tak autem.

Když pak ve vzduchu začalo být znát jaro roku 1968, nebyl Karel Otčenášek v Trmicích k udržení. Sehnal si zástup a 1. dubna byl v Hradci Králové. V rezidenci sídlila Krajská galerie, tak nocoval provizorně, kde se dalo. Kapitulní vikář Václav Javůrek ho nakonec jmenoval administrátorem v Hradci Králové-Plotištích nad Labem.

Tam taky nebylo kde bydlet, na faře byli nájemníci. Místní úřad dal nejdřív panu biskupovi byt v obecním domě, tam bydlel, než se fara uvolnila. Pak tam měl byt v 1. patře. Kuchyň, větší a menší místnost, úzká chodbička, příslušenství. Dole měli skauti klubovnu, kde se scházeli. Za tím byly ještě dvě malé místnosti. Navrát do hradecké diecéze netrval dlouho, skončil v roce 1973.

To byl arcibiskup Karel Otčenášek ze své diecéze vykázán podruhé. Navrátní do Trmic se bránil „zuby nehty“, byl i v Praze, ale tam mu Karel Hrůza, vedoucí státního sekretariátu pro věci církevní, řekl striktně: „Buď do Trmic, nebo do civilu.“

V Trmicích se za těch pět hradeckých let pana biskupa hodně změnilo. Byli tam

salesiáni, kteří se pustili do rekonstrukce hlavního kostela. Z gruntu. Nahnili krov se musel sundat, tak zřídili ze stáje ve dvoře kapli zasvěcenou sv. Donu Boskovi. Ta pak sloužila po celou dobu druhého pobytu pana biskupa v Trmicích.

Okresní tajemník si vymýšlel. Jednou neměla firma patřičné povolení, podruhé chyběl patřičný materiál, zkrátka pořád něco. Pan biskup už z toho byl někdy úplně na dně a říkal, že se snad vrátí do výroby. Tak se za tím tajemníkem vypravila Marcela, a jak byla rázná a odvázná, tak mu řekla: „*Dobře, bude po vašem, ale až tam někomu spadne něco na hlavu, tak to bude na vás.*“ Tak to nakonec povolili, asi přece jen pomohly modlitby, hlavně pana biskupa. Pět, šest, možná víc mužů se pustilo do práce, byli většinou z Ústí nad Labem, přišli z práce a šli dělat. Chodili i místní, starší lidi. Když byl někdo sám, pan biskup ho hned zval, ať nám přijde pomoci. Jedna paní ze Slovenska u nás byla celé dny, starala se o jablka, ovoce, zeleninu. Já jsem na zahradu moc nechodila, i když byla dost velká, ale na to nebyl čas.

Pan biskup jezdil občas do Hradce Králové. Když byl nějaký pohřeb, postál někde za sloupem, snažil se jezdit na kněžské pohřby. Státní orgány samozřejmě neviděly rády, když se někde objevil tzv. tajně vysvěcený biskup, i když v civilu. Většinou ho na ty pohřby vozila Marcela, on byl jenom někde v davu, takže se to třeba ani nedověděli. Když ano, církevní tajemník mu vynadal, no tak vynadal. Stejně pro něj každý měsíc do Trmic přijeli a odvezli ho na výslech, někdy vzali i Marcelu. To jsem kolikrát nevěděla, vrátí se, nevrátí? Šoupli ho do auta a jeli.

Marcela dělala všelijaké nedovolené věci. Třeba mi řekla, že tam a tam jsou papíry, které musí zmizet. Jednou jsem takhle popadla koš dvouuchý, že jdu pro dříví, a všechno jsem tam zahrabala, spálit bych to nestihla. Marcela měla přečteného Lenina a Stalina, nebála se jich. Pan biskup jezdil taky do Prahy, snad za arcibiskupem Františkem

Oslava padesátin, Trmice

Vlevo teta Marta, vpravo teta Marcela, Trmice

Tomáškem, ale já se neptala, lepší bylo nevědět.

77 Když potom přišlo svatořečení blahoslavené Anežky Přemyslovny a v Trmicích dokončili generální opravu kostela Narození Panny Marie na náměstí, bylo zřejmé, že závěr roku 1989 bude zcela výjimečný.

Já jsem nechtěla jít do Hradce Králové, chtěla jsem zůstat v Trmicích. Mně se tam líbilo, měla jsem práci, která mě těšila, a že bych měla jít na biskupství, no to už vůbec ne. Najednou se ale jelo, to bylo 12. prosince. Jeli jsme jen tak nalahko, a na to spaní v Hradci se raději neptejte. Pana biskupa se ujal Mons. Josef Socha, bydlel zpočátku u něho. Já jsem přes den dělala, sestřičky „notredamky“ mně daly najíst, několikrát jsem u nich i spala. Den po lednovém uvedení Karla Otčenáška do funkce 23. sídelního biskupa královéhradeckého jsem jela do Trmic stěhovat. Tam všechno zůstalo, jak jsme v prosinci 1989

narychlo odjížděli. Jenže jsme nedojeli. Naše auto skončilo v příkopě, já v nemocnici v Litoměřicích, zraněné obratle. Čekalo mě dlouhé, tříměsíční ležení. Když jsme pak začali bydlet na biskupství, měl pan biskup nejdřív jednu velkou místnost, která byla přehrazená závěsem, tam měl postel a to nejnutnější. Na druhé straně byl velký stůl a on chtěl, aby tam chodili kněží na jídlo, na snídani, na večeři. Všechno to bylo velmi provizorní. Muselo se ve žit skromnosti, jinak to ani nešlo. Mokrát se mně o tom zdálo.

77 Je čas se rozloučit. Vzpomínáme, jak arcibiskup Karel Otčenášek s oblibou říkával „dělej to, co děláš“. Nebo, když přišel mezi tety do kuchyně a ty tam vesele štěbetaly, s úsměvem jim hrozil prstem „Kde se mnoho mluví, tam se málo dělá“.

On byl opravdu otec, ve všem. Každého si všiml, pro každého měl vlídné slovo.

Když ještě do Trmic jezdily tramvaje, cestoval normálně v klerice, ničím se netajil. Věděl, která babička co potřebuje, všem se snažil pomoci. Nikoho neodmítnul, s každým chtěl promluvit. Někdy už jsme si říkaly, že je to až moc. Co mě se týká, já jsem si ho vážila hlavně jako kněze!

Kolem Trmic rušili kvůli těžbě uhlí vesnice a v jedné obci zbyla kaplička, jediná široko daleko. Pan biskup tam jezdil každý týden. Jednou byl hodně unavený, tak jsem se ho odvážila zeptat: „Opravdu tam musíte jezdit každý týden?“ To jsem si dala! Vysvětlil mně důrazně, že tam bude jezdit, protože si váží každé mše svaté, kterou může sloužit. Ať je to kdekoliv. Pak už jsme o tom nikdy nemluvili. Víte, on byl předobří, uzavřela naše setkání v provinčním domě Schöstattských sester Mariiných v Rokoli teta Marta Žďárková.

Jak vypadá podle Bible „duchovní“ člověk?

Žalmista v rozhovoru s Bohem vyslovuje v údivu otázku: „Co je člověk, že na něho pamatuješ?“ (Ž 8,5) Následně si na ni sám odpovídá: „Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností.“ (Ž 8,6)

Velikost člověka vyzdvihuje dotýčný žalm tím, že převyšuje veškerý viditelný stvořený svět a současně nemá daleko k velikosti samého Boha – nebo podle řeckého znění žalmu k velikosti andělů. Biblické prameny a následná teologická reflexe se také zabývá touto lidskou velikostí ad intra. Ptá se, jak je tento veliký člověk vnitřně ustrojen, jaká antropologická struktura odpovídá vznešenosti toho, který nemá daleko k božské vysokosti. Řadí se tak k mnoha mudroslovným textům a filozofickým diskusím všech kultur, které osvědčují kultivovanost svého myšlení tím, jak odpovídají na jednu ze základních otázek, které si lidstvo kladlo, klade a má klást: „Co je člověk?“

Bible učí, že člověk je jednotná bytost. Ale tuto jednotu tvoří podstatně dvě složky, hmotná a nehmotná. Biblické knihy je nazývají různými pojmy. Ježíš například mluví o tělu a duši: „*Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může i duši i tělo zahubit v pekle*“ (Mt 10,28).

Tělo: sóma a sarx

Antropologický slovník apoštola národů je pestřejší. Někdy diferencuje člověka na tělo a mysl (např. Řím 12,1–2), jindy vidí člověka jako celek složený z těla a ducha (např. 1 Kor 7,34; podobně také Jakub ve svém listě, 2,26). V řečtině je navíc možnost vyjádřit kategorii „těla“ dvěma slovy: *sóma* a *sarx*. S určitou mírou zjednodušení lze rozdíl těchto dvou výrazů přiblížit tak, že *sóma* zdůrazňuje tělo

coby „těleso“ v prostoru, případně jeho složenost z dílčích částí, orgánů, údů., zatímco *sarx* víc podtrhuje jeho „hmotný“ nebo „tělovitý“ charakter, téměř jako „maso“. *Sarx* coby tělo se pak může vyskytovat v dvojici spolu s duchem (řecky *pneuma*, např. 1 Kor 5,5; 2 Kor 7,1) nebo se srdcem (např. Řím 2,28–29). Při čtení listů svatého Pavla je také třeba mít na zřeteli, že někdy slovo *sarx* představuje neutrální antropologickou kategorii, jindy zase kategorii etickou, která označuje hříšné sklony člověka. Tak například v listě Galatanům v 2,20 apoštol prohlašuje: „*Život, který nyní žije v těle* (en sarkí), *žiji ve víře v Božího Syna...*“. Ale o něco dál, v etické části listu, staví Pavel do protikladu „*skutky těla*“ a „*ovoce Ducha*“ (Gal 5,19–23), přičemž skutky těla označují hříšné jednání i zlé vnitřní postoje člověka.

K našemu tématu také patří rozlišování člověka na vnějšího a vnitřního (např.

2 Kor 4,16). I když byli lidé stvořeni pro život v tomto hmotném světě, jsou také schopni existovat v duchovní sféře. Podle Žid 12,23 patří k nebeskému Jeruzalému „duchové spravedlivých“ a vizionář Jan vidí pod nebeským oltářem „*duše těch, kdo byli zabiti pro slovo Boží a pro svědectví, které vydali*“ (Zj 6,9).

Už jen z tohoto letmého vhledu do biblického antropologického názvosloví lze vyvodit, že Písmo svaté nepodává jednotnou a konzistentní terminologii. Mnohdy se setkáváme s polysémií, to znamená, že slova v různých souvislostech a v různých typech textů nesou různé významy – například hebrejské *nefeš* znamená živou bytost, jejíž zdroj života je v krvi, lidskou osobu, mysl, touhu, sídlo emocí nebo sídlo vášní. Je tedy nebezpečné zjednodušující mluvit o jednotné biblické nebo hebrejské antropologii. Úkolem biblické teologie i dalších systematických teologických disciplín je vytvářet pomocné modely člověka, které nám pomohou vidět jeho jednotlivé složky ve vzájemných vztazích a dobře interpretovat příslušné texty.

Zdá se, že některé biblické texty rozlišují duši a ducha jako dvě svébytné vnitřní mohutnosti člověka. Tato skutečnost vedla některé křesťany k názoru, že člověk sestává v podstatě ze tří principiálních prvků: těla, duše a ducha. Tak například Žid 4,12 chválí moc Božího slova, které „*ostřejší než jakýkoli dvou- sečný meč proniká až na rozhraní duše a ducha*.“ Apoštol Pavel zase v poučení

o charismatické modlitbě v jazycích prohlašuje: „*Kdybych se modlil ve vytržení, modlil by se můj duch, ale má mysl by toho nebyla účastna.*“ A konečně snad nejznámější místo 1 Sol 5,23 ve formě modlitby říká: „*Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvěti a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista.*“

Trichotomismus: tělo, duše a duch

Podrobný rozbor těchto textů, jak ho poskytují odborné komentáře, by byl jistě zajímavý. Kvůli krátkému rozsahu tohoto zamyšlení se ale musíme spokojit jen se stručným shrnujícím stanoviskem. Uvedená místa lze izolovaně interpretovat ve prospěch tzv. trichotomismu, totiž že člověk se podstatně skládá z těla, duše a ducha. Ale když je chápeme v celku Písma – a tak se biblické texty v katolické tradici vždy interpretovaly –, pak je pravdou opak, totiž že člověk je v podstatě bipolární; spojuje v sobě to, co je viditelné a neviditelné.

Radikální oddělování duše a ducha na úrovni odlišných principů mělo v dějinách křesťanství a jeho spirituality neblahé důsledky. Jsou známy gnostické názory, že duch člověka je částí božství, která není schopna hřešit. Podobný byl semipelagiánský omyl, že lidský duch byl

vyňat z dědičného hříchu, který prý nakažil jen tělo a duši. V oblasti christologie se trichotomické učení projevilo v apolinarismu, podle kterého měl Kristus s námi lidmi společné tělo a duši, ale věčný Logos si v něm vyhradil místo ducha; tím se ovšem omezuje význam Ježíšova lidství.

Pojmový rozdíl mezi duší a duchem, který se zakládá na biblické terminologii, dobře vyjadřuje rozdíl mezi přirozeným a nadpřirozeným aspektem našeho bytí. Svými vnitřními schopnostmi se můžeme vztahovat jak ke světu kolem nás, tak k Bohu. A tak máme-li dát trichotomismu v něčem za pravdu, pak určitě v tom, že člověk je schopen obou těchto vztahů. Současně je však třeba podotknout, že duše a duch jsou neoddělitelné složky nebo funkce téhož vnitřního člověka a jsou projevem téhož osobního bytí. Trichotomismus navíc může vést k názoru, že Bůh komunikuje mysticky s naším duchem, a tak mýlí naši mysl, náš rozum. Takový mysticismus je ale cizí způsobu, jakým biblické prameny popisují setkání člověka s Bohem. Apoštol v poučení o modlitbě jasně říká: „*Budu se modlit ve vytržení ducha, ale budu se také modlit s vědomou myslí. Budu zpívat chvalozpěvy ve vytržení ducha, ale budu zpívat také s vědomou myslí*“ (1 Kor 14,15–16). Boží zjevení člověku není jistě pouhým produktem hlubinných psychologických dynamismů, je to „milost“, která je

(Knižní tipy

Karmelitánské nakladatelství

www.ikarmel.cz
Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.kna.cz/prodejny

Jean Mercier

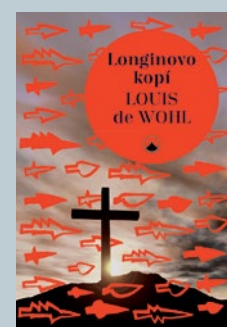
Neobyčejný román o Ježíšovi

Před očima nám ožije biblický svět, v němž si lidé kladou stejné otázky jako my dnes. Ježíš se živě zajímal o muže a ženy, které potkával na svých cestách – byl přímo vášnivě zaujatý tím, co lidé prožívají, čím trpí, v co doufají. I on sám prožíval veškeré štěstí a hrůzy, které přináší lidský život. Brož., 120 s., 199 Kč

Louis de Wohl

Longinovo kopí

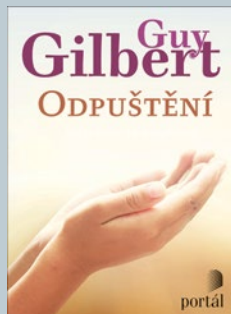
Román sahající od života v palácích Římské říše až po neklidné Judsko, kde střet lásky a zrady, pomsty a výkupného sebedarování vrcholí Kristovým ukřižováním. Hlavní postavou je voják Longin, který do boku Krista na kříži zabodl kopí. Brož., 400 s., 399 Kč

(Knižní tipy**Nakladatelství Portál**

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portál.cz
FB: nakladatelstvi.portál

Guy Gilbert

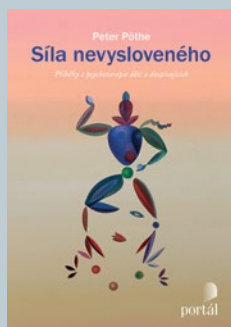
Odpuštění

Kniha známého kněze a vychovatele delikventní mládeže přibližuje mimořádné důležité téma odpuštění. Gilbert ukazuje, kde hledat zdroj síly k odpuštění, jak odpouštět v rodině, ve vztazích, jaké nástroje nabízí ve svátostech církev. *Brož., 104 s., 159 Kč*

Peter Pöthe

Síla nevysloveného

Příběhy z psychoterapie dětí a dospívajících

Známý český dětský psychoterapeut popisuje a komentuje léčbu pěti klientů během jednoho roku: chlapce z pěstounské péče, dospívající dívky zneužívané v dětství, malého syna matky, která zemře v průběhu terapie na rakovinu, dívky agresivně se rozvádějících rodičů a mladého supervidovaného terapeuta z dětského domova. *Brož., 288 s., 339 Kč*

transcendentního řádu. Ale setkání s Bohem zahrnuje celého člověka, je uchopitelné jeho myslí, dotýká se jeho srdce a má také společenský rozměr. Je možno o něm mluvit lidskými pojmy, lidskou řečí, lze ho sdělovat druhým. A ti z něj mohou mít „užitek“ (srov. 1 Kor 14,16).

Biblická antropologie je tedy analytická, to znamená, že dokáže rozlišit jednotlivé složky lidské bytosti, jejich funkce a kompetence, ale současně vyzdvihuje jejich vzájemnou souhru. Tato harmonie není něčím samozřejmým, je třeba o ni usilovat, budovat ji, ovšem s podporou Boží milosti. Apoštol prosí za soluňské

„poslušnosti“ (srov. Řím 1,5; 16,26). Ochotným přijímáním nároků evangelního slova se do obětní proměny člověka zahrnuje jako tělo, tak duch-duše-mysl: „*přinášejte svá těla jako živou, svatou, Bohu milou oběť ... proměňujte se obnou svou své mysli*“ (Řím 12,1–2). Tímto existenciálním obětním procesem se napravuje dezintegrující škodlivé působení hříchu, které podle apoštola rozkládá člověka ve všech jeho hlavních složkách; ve vztahu k Bohu: „*slouží tvorstvu místo Stvořiteli*“ (Řím 1,25); ve vztahu k tělu: „*zneuctívají svá vlastní těla*“ zaměněním přirozeného styku za nepřirozený (1,26–27); ve vztahu k vnitřním

křesťany, aby je Bůh „*cele posvětil*“ (1 Sol 5,23). Řecké adjektivum holotelés podtrhuje onu celistvost, která má bezesporu svůj psychologický a zkušenostní projev, tj. integritu osobnosti.

Takový celistvý přístup k etickému a duchovnímu životu v Kristu dobře ilustruje začátek parenetické části Pavlova Listu Římanům. V 12,1–2 apoštol vybízí k pojetí křesťanského života jako oběti. Ta je označena jako logiké latreia, „duchovní – pravá oběť“; Joseph Ratzinger etymologizujícím způsobem vykládá její charakter jako „oběť podle Logu“. Jí dobře odpovídá pojetí víry jako

potencím: Bůh je dal „*na pospas jejich zvrácené mysli*“ (1,28).

Tak dochází v Kristově moci k uchvácení celého člověka, v těle, mysli, srdci, duši i duchu, Božím Duchem. Tím se naplňuje touha starozákonního žalmisty, který se celou svou bytostí, duší i tělem, modlí: „*Má duše po tobě žízní, mé tělo touhou po tobě hyne ve vyschlé, prahnoucí, bezvodé zemi*“ (Ž 53,2) nebo: „*Má duše zmírám steskem po Hospodinových nádvořích, mé srdce i mé tělo plesají vstříc živému Bohu!*“ (Ž 84,3).

Jaroslav Brož)

Varhany v naší diecézi (4)

Varhany v Městské hudební síni a kostele sv. Anny v Kuklenách

Naposledy se s varhaníkem, organologem a hudebním pedagogem Václavem Uhlířem vydáme za krásou varhan v Hradci Králové. Příště už město na soustoku opustíme a vydáme se po diecézi.

V čase, kdy si připomínáme sté výročí narození arcibiskupa Karla Otčenáška, nemůžeme začít jinde než v bývalém seminárním kostele sv. Jana Nepomuckého. Vicerectorem kněžského semináře v Hradci Králové byl Karel Otčenášek jmenován v říjnu 1949. Ve funkci působil až do zrušení této instituce komunistickým režimem v červenci 1950.

Městská hudební síň, do níž směřují naše kroky, se nachází na malém náměstí zvaném Na Hradě. Plným právem. Královský hrad, který zde stával, byl zničen za husitských válek v roce 1423. V místě bývalého sídla českých královen Elišky Rejčky a Elišky Pomořanské byl postaven renesanční purkrabský dům. Na počátku 18. století se tento prostor začal upravovat pro účely diecézního biskupského semináře. Kostel sv. Jana Nepomuckého a kněžský seminář postavili v letech 1709–1721 Vojtěch Schneider a Carlo Antonio Canevalle podle návrhu Giovanni Santiniho. Kostel v barokním slohu je situován k severu jako centrála na půdorysu kříže. Autorem vstupního, bohatě zdobeného průčelí je František Kermer. Interiér vyzdobili nástěnnými malbami mniši z pražského emauzského kláštera roku 1887. První seminaristé přišli do ústavu v roce 1714. Ve druhé polovině 18. století byl seminář několikrát přestavován. Úprav se ujali hradečtí stavitelé František a Antonín Kermerovi. Areál byl počátkem 19. století rozšířen o vedlejší budovu, kde byla umístěna knihovna a ložnice seminaristů. V téže době vznikla proti kostelu

přístavba, která spojila obě křídla semináře a tím areál uzavřela. Ve vrcholu vstupní brány stojí socha sv. Jana Nepomuckého, patrona seminárního kostela, umístěná tam v roce 1776.

Kněžský seminář fungoval až do roku 1950, kdy byl podle vládního nařízení uzavřen. Budova dále sloužila jako depozitář Lékařské fakulty, později prostory začala fakulta využívat jako knihovnu. Bývalý seminární kostel sv. Jana Nepomuckého slouží při zachování některých interiérových prvků jako Městská hudební síň.

” Kolik varhan se už v tomto kostele vystříдалo a jaký byl jejich osud?

Původní barokní varhany byly postaveny v první polovině 18. století jako součást vybavení nového kostela mobiliářem. Nástroj zde sloužil až do roku 1888, kdy byl přenesen na druhý konec náměstí, do kaple sv. Josefa. O osudu tohoto nástroje jsme již hovořili ve druhém čísle našeho putování. Dochovala se z něj pouze varhanní skříň a několik dřevěných píšťal.

V roce 1888 byl zde v souvislosti s úpravou a výmalbou interiéru pořízen nový nástroj od pražského varhanáře Karla Eisenhuta. Dvoumanuálový kuželkový nástroj měl celkem 11 rejstříků a měl jsem možnost si na něj zahrát ještě začátkem 80. let 20. století, kdy se začal kostel přestavovat na Městskou hudební síň. Jednalo se o velmi kvalitní a zachovalý nástroj, který byl bohužel brutálním způsobem zlikvidován. S děkanem Františkem Hladkým jsme usilovali o přestěhování tohoto nástroje do jiného kostela, například na Nový Hradec Králové, kde mohl ještě řadu let sloužit. Tehdejší vládnoucí třída však měla jiný názor

a rozhodla nástroj zlikvidovat. Do smrti nezapomenu, jak dělníci před mými zraky varhany rozstíпали krumpáčem a odváželi na skládku. Běžel jsem rychle koupit lahvinku rumu a vyměnil jsem ji s jedním pracovníkem alespoň za klaviatury, které zůstaly nepoškozené a daly se použít. Byla to velmi smutná kapitola, ale je možná dobré si ji občas připomenout.

V souvislosti s přestavbou kostela na Městskou hudební síň se po roce 1980 začaly stavět varhany nové. Zakázku získala Továrna na varhany Rieger-Kloss se sídlem v Krnově, která byla v té době podřízena Generálnímu ředitelství Československých hudebních nástrojů. A jelikož ředitelství tohoto podniku tehdy sídlilo v Hradci Králové, bylo vhodné splnit socialistický závazek, že varhany budou reprezentativní, což v té době znamenalo, že budou co největší a nejsilnější, aby zahřměly i při zpěvu Internacionály. Továrna na varhany Rieger-Kloss se tedy prezentovala obřím nástrojem se třemi manuály, 48 rejstříky a 3310 píšťalami. Jelikož na kůru nebyl dostatek místa, postavil se nástroj do presbytáře, který prakticky zaplnil. Nástroj je totiž 10 metrů vysoký, 6,5 metru široký a 3 metry hluboký. Při plánování se ale stala drobná chybička, protože varhany byly dokončeny dříve než přestavba kostela, a nějaký čas byly složeny v depozitáři. Do provozu byly uvedeny v roce 1985 slavnostním koncertem, který zahajoval zasloužilý umělec Václav Rabas.

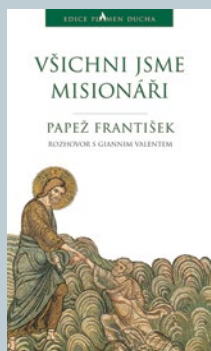
Zajímavé je, že původně měl být nástroj ovládán čistě mechanickou trakturou s vestavěným hracím stolem. Ale když byl nástroj v krnovské továrně již téměř sestavený, přišel z Generálního ředitelství požadavek, že na pódium se musí vejít ještě koncertní křídlo značky Petrof.

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

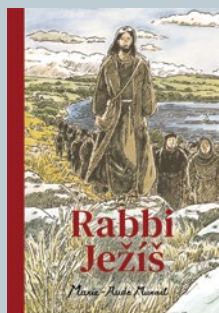
Papež František – Gianni Valente
Všichni jsme misionáři

Rozhovor s papežem Františkem o misijním rozměru církve volně navazuje na encykliku *Evangelii gaudium* z roku 2013. Misijní poslání křesťanů se nezakládá na lidské výmluvnosti ani na strategiích a metodách, ale na „síle přitažlivosti“, jíž působí živý Kristus v srdcích lidí. Brož., 80 s., cena bude upřesněna

Marie-Aude Murail

Rabbi Ježíš

Kniha je určena hlavně dětem školního věku, avšak s chutí se do ní začtou i dospělí, kteří Ježíšův příběh dávno znají. Klíčové postavy evangelia nám ožijí před očima. Jde o románové zpracování, které si neklade za cíl doslovnou věrnost textům Bible, ale čtenáře „chytí za srdce“. Váz., 144 s., 229 Kč

Jenomže s pevně zabudovaným hracím stolem se na pódium už koncertní klavír nevešel. Nezbyvalo tedy nic jiného, než změnit trakturu na elektrickou a zhotovit hrací stůl pojízdný. V praxi se ale ukázalo, že když se na pódium nastěhuje koncertní křídlo, už se tam nikdo nevejde. Takže celá přestavba traktury varhan byla celkem zbytečná.

?? Jaká varhanní literatura se zde může interpretovat?

Nástroj je koncipován jako univerzální a teoreticky na něm lze provozovat varhanní hudbu všech slohových období. Samozřejmě vzhledem k velikosti nástroje zde zní nejlépe hudba romantická a současná. Velmi dobře se zde interpretují zejména závažné romantické skladby Césara Francka, Maxe Regera nebo symfonické skladby francouzských skladatelů 20. století. Hudba renesanční nebo raně barokní zde příliš nevyzní, i když rejstříkové vybavení nástroje je zde velmi bohaté. Kromě obligátních principálových řad a alikvotů je zde k dispozici nepřeborná řada různých fléten. Například Flétna dřevěná, trubcová, zobcová, lesní, basová a další. Najdeme zde i rejstříky, napodobující smyčcové nástroje. Například Chvění houslové. Tento rejstřík je mírně rozladěný vůči ostatním řadám, což způsobuje při hře jakési vlnění, napodobující houslové vibráto. Mohutná

síla nástroje je dána mimo jiné velkým počtem jazykových rejstříků, imitujících dechové nástroje – Trompeta, Hoboj, Dulcián, Šalmaj, Pozoun a další. Zvukovou korunu pak umocňuje trojice anglických jazykových řad s krepovanými ozvučnami – Basson 16', Trubka sólová 8' a Klari-na 4'. Pléno nástroje je vskutku impozantní a posluchače obrazně řečeno „přibije“ do sedadel.

?? Jak často se zde varhany využívají?

Využití varhan i celé hudební síně je do dnes trochu rozpačité a mám pocit, že smysluplné využití se stále hledá. Je to škoda, protože akustika kostela je nádherná a pro hudební produkce přímo ideální. Osobně si ale myslím, že kostel by měl sloužit původnímu účelu, i když je zřejmé, že kněžský seminář zde v dohledné době obnoven nebude. Využívání varhan již delší dobu limituje jejich neutěšený stav. Od roku 1985 zde totiž nebyla provedena větší údržba a při hře si toho všimne i méně zasvěcený posluchač. Pravidelně se zde hraje na varhany prakticky už jenom při tradičních vánočních koncertech. Ale na nějaký varhanní recitál to rozhodně není.

Na západním předměstí Hradce Králové v městské části Kukleny nelze

Hrací stůl v kostele sv. Anny Kuklenách

přehlédnout přímo u silnice stojící pozděně barokní kostel svaté Anny. Vystavěn byl řádem minoritů v letech 1777–1784 podle projektu architekta Matouše Walcha. Jednolodní k severu orientovaný kostel upoutá iluzivní malbou hlavního oltáře z roku 1779 od Josefa Kramolína. Ve věžích kostela bylo původně zavěšeno šest zvonů, nejstarší z nich z roku 1597. Za první světové války byly zabaveny pro vojenské účely. V roce 1923 byl nainstalován zvon umíráček, ten přežil druhou světovou válku a je na věži dodnes. Ke kostelu přiléhá na západní straně zrekonstruovaná budova bývalého konventu minoritů. Autorem projektu kláštera byl architekt Josef Kerner. V padesátých až osmdesátých letech 20. století sloužil klášter jako kanceláře, archiv a sklady. V současné době slouží jako dívčí domov a spravován je Kongregací Dcer Panny Marie Pomocnice – sestry salesiánky. Domov nabízí ubytování studentkám různých hradeckých středních a vysokých škol.

?? Čím jsou zdejší varhany zajímavé?

Zdejší varhany bych charakterizoval jako typicky romantické, konstrukčně zajímavé a zvukově ušlechtilé. Takových nástrojů se v původním stavu mnoho nedochovalo. Varhany postavil Josef Koblre z Lomnice nad Popelkou v roce

1903. Tento významný varhanář byl jedním z nejproduktivnějších varhanářů na přelomu 19. a 20. století. Kromě stavby nových nástrojů se Koblre hojně věnoval i opravám a přestavbám. Jen v královéhradecké diecézi nahradil nebo přestavěl kolem 150 nástrojů. Na druhou stranu je dlužno dodat, že jeho přestavby nebyly vždy citlivé a mnohdy ze starých varhan ponechal pouze varhanní skříň. Koblre měl velmi dobře vybavenou dílnu s parním pohonem, drtivou většinu součástí si vyráběl sám a k ruce měl i řadu zaměstnanců. Přesto, že jeho nástroje byly již poznamenány tovární výrobou, vynikaly pečlivým řemeslným zpracováním i ušlechtilou intonací. Kromě toho byly i cenově přijatelné. Koblre stavěl nejprve varhany s kuželkovou vzdušnicí a mechanickou trakturou, a po roce 1900 začal používat i trakturu pneumatickou. A právě u varhan v Kuklenách se dochovala zajímavá konstrukce – jakási kombinace mechanické a pneumatické traktury s využitím tak zvané Barkerovy páky.

?? Jak takový systém pracuje a proč se začal ve varhanách objevovat?

Tento vynález byl iniciován zejména neustálým zvyšováním počtu rejstříků v první polovině 19. století, čímž se logicky zvětšoval i mechanický odpor kláves. Jednalo se o pneumatický

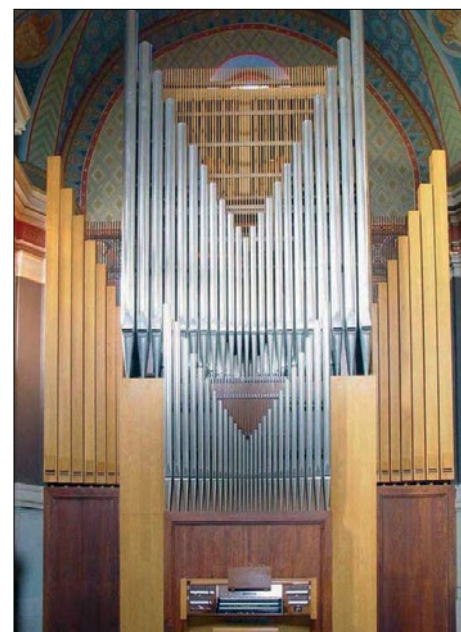
posilovač – míšek, který se vkládal mezi mechanickou trakturu pod vzdušnici a ovládal tónový ventil. Pomocí tohoto posilovače bylo možné nejen podstatně zvýšit počet rejstříků, ale i disponovat větší počet základních osmistopých řad. Zároveň bylo možné stavět oktávové spojky a hlavně oddělovat hrací stoly od postamentů varhan. Za vynálezce je považován anglický konstruktér Charles Spackman Barker, který systém vyvinul již v roce 1832. Na vynález Barkerovy páky záhy navázal další vývojový stupeň – čistě pneumatická traktura. Byly odstraněny všechny mechanické části traktury a nahradily ji pneumatické trubičky, ovládané prostřednictvím relé. To vše mělo zásadní vliv při sestavování dispozic varhan a tudíž i na celkový zvukový charakter nástrojů.

?? Měl varhanář Koblre v oblibě nějaké rejstříky?

Všechny Koblreho nástroje vynikají precizní intonací jednotlivých rejstříků, zejména fléten a smyků. Varhanář stavěl často flétny přefukující, které imitují orchestrální příčnou flétnu. A když k tomu ještě přidáme zařízení zvané tremolo, které rozechvívá zvukový sloupec, efekt je velmi věrohodný a posluchač má dojem, že slyší živého flétnistu. Další sada rejstříků, které s oblibou Koblre

(Hrací stůl v Městské hudební síni

(Varhany v Městské hudební síni

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Michael Zamkovský

Nesmíme se bát

Kniha představuje známého evangelizátora P. Michala Zamkovského, dřívějšího představeného slovenské provincie kongregace Nejsvětějšího Vykupitele (redemptoristů). S pokorou a nevšední otevřeností hovoří o svém životě, o poslání lidových misí, které na Slovensku obnovil, i o aktuálních výzvách v církvi. Rozhovor s ním vedli Imrich Gazda a Pavol Rábara. *Váz, 192 s., 269 Kč*

Renzo Allegri

Zázraky otce Pia

Otec Pio z Pietrelciny (1887–1968) je jednou z nejoblíbenějších světeckých postav 20. století. Víme, že po celých padesát let nosil viditelná stigmata (rány Kristovy), měl dar prorokování, bilokace, vhledu do lidských srdcí, dar uzdravování a osvobozování. *Váz., 304 s., 349 Kč*

používal, byly smykavé rejstříky, které imitují smyčcové nástroje. U zdejších varhan se můžeme potěšit například nádherným imitátorem kontrabas. Kobrle toho docílil tak, že píšťaly jsou velice úzké a ve spojení s jejich délkou, kdy největší píšťala přesahuje 5 metrů, vzniká velmi přesvědčivý zvuk. U Kobrleho nástrojů zpravidla nechybí obligátní smykavý rejstřík Gamba 8', který je intonován ostřeji a celkový zvukový obraz plasticity prokresluje. Často se u jeho nástrojů setkáváme i s velmi jemnými až téměř neslyšnými rejstříky, jako je například Aeolina nebo Dolce. U zdejšího nástroje je dokonce disponován rejstřík Dolce 16' v pedálu. Pokud tyto rejstříky nepřehlušuje ventilátor, dá se s nimi docílit zajímavých zvukových efektů, vhodných jak při liturgii, tak v rámci případných koncertů. Na zdejší varhany jsem natáčel pro Český rozhlas několik nahrávek, z nichž zejména skladby Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů vyzněly velmi barevně a stylově.

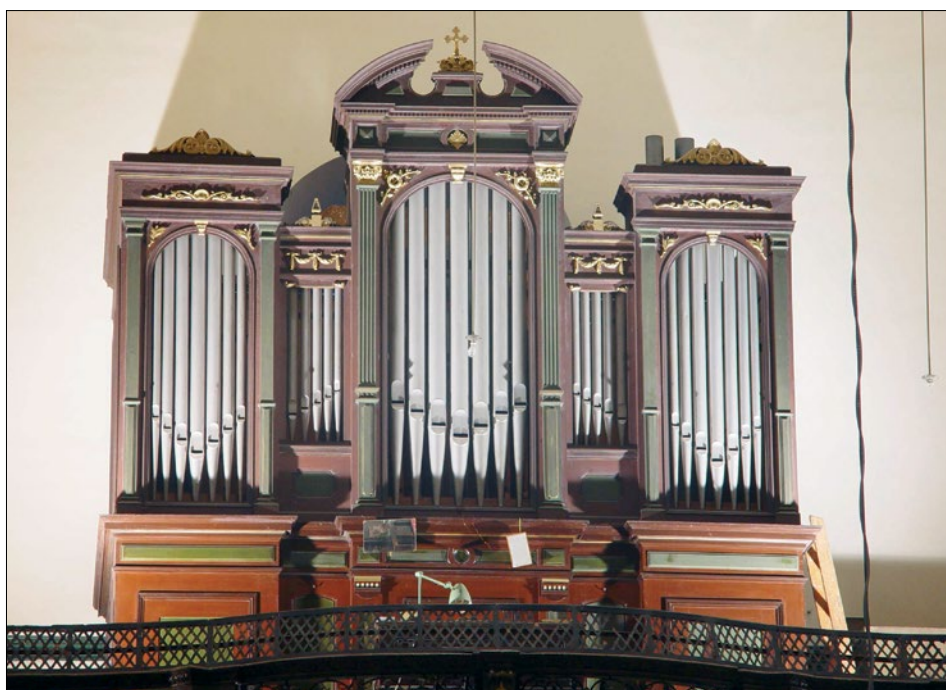
77 Kolik je v Hradci Králové vlastně píšťalových varhan?

V našem cyklu jsme představili osm varhan, ale celkově bychom jich napočítali osmnáct. Jedenáct nástrojů je umístěno

v katolických kostelech, dva menší nástroje jsou umístěny v prostorách pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, další dva jsou ve Sboru kněze Ambrože (třímanuálové varhany v kostele a jeden malý nástroj v modlitebně), jeden v evangelickém kostele, v Městské hudební síni a nejnovější a největší nástroj je od roku 2018 v sále Filharmonie Hradec Králové. Málokteré město se může pochlubit tak širokou škálou nástrojů různých slohových období a konstrukcí. Nalezneme zde staré historické unikáty, romantické varhany, rekonstruované nástroje, tovární opusy různé kvality, nástroje dovezené z ciziny, historizující repliky i mistrovské koncertní varhany.

Za unikátními nástroji a skvělými tvůrci se budeme společně s varhaníkem, organologem a hudebním pedagogem Václavem Uhlířem vydávat i nadále. Naše putování po královéhradecké diecézi začneme v klášterním kostele svatého Vojtěcha v Broumově, místě posledního odpočinku prvního hradeckého biskupa Matouše Sobka z Bilenberka. O pár kilometrů dál v Martinkovicích pak ještě navštívíme kostel svatých Jiřího a Martina.

Eva Zálešáková

(Varhany v kostele sv. Anny Kuklenách

Co jsi neprožil, nesud'...

Hlavně to zdravíčko

V mládí jsem byl alergický na rčení, které jsem slyšel od mnoha lidí na rozloučenou: Hlavně to zdravíčko Vám přeji... Tehdy jsem ve své naivitě bral zdraví jako víceméně samozřejmou věc. Lidem jsem na to odpovídal: jistě, ale ještě důležitější je zdravá a čistá duše a její spása...

Je to bezesporu pravda, ale teď si uvědomuji, že v bolesti a horečkách člověk nedokáže příliš myslet na to, jak se obětuje za duše v očistci, podobně, když člověk prožívá strach ze smrti a svou slabost, připadá si sám, jak se mu uleví, když se z nemocnice zase ocitne mezi nejbližšími, jak se pak raduje ze svého zdraví...

Pohoda ve vězení?

Podobně když jsem byl dítětem, říkal jsem si: kdyby mne uvěznili, to by nebyl takový problém, tak bych někde seděl na židli a četl si, co by mi chybělo? Svátá prostoto....

Před časem jsem byl na návštěvě ve vazební věznici i v klasickém vězení. Tam na mne padla obrovská stísněnost z prostředí, kde jsem bytostně cítil nesvobodu, atmosféru prázdnoty a zla, které se tam rozlézá vším možným způsobem. Když jsem vyšel ven, zhluboka jsem vydechl a uvědomil si: zlatá nemocnice...

Co je nesdělitelné

Je spousta věcí nesdělitelných – diagnóza rakoviny, návštěva Indie nebo Afriky, zamilovanost, cesta letadlem, maturita, spaní pod širákem, přijímač na vojně, jízda na slonu, porod, výstup na vysokou horu, první mše svatá pro novokněze, pobyt v nemocnici i ve vězení, koupání v moři, hlavní výhra v loterii, víra v Boha... Abychom pochopili, musíme sami zakusit.

Zdání klame

Mějme pokoru a už vůbec nesudme ani situace, ani lidi na první pohled. Víme

o křesťance v civilním manželství, tedy objektivně hříšníci, která dokázala projevovat takovou víru a odhodlání plnit Boží vůli, až se mi tajil dech. Víme o vězni, který udělal leccos opravdu špatně, ale teď chce svůj život změnit a pomáhat potřebným, podobně žije v naší zemi vrah venkovského faráře, který přijal svůj trest a chce zbytek svého života ve vězení obětovat za kněze. Známe dobře jednoho tátu, který provokuje svým vztahem k alkoholu, ale nepoměrně mnohem víc miluje svou dceru, o kterou zatím marně bojuje se svou partnerkou.

Jsou i opačné extrémy. Tuším, jak mne, jako kněze, vidí lidé v dobrém světle a netuší, že mají před sebou obyčejného hříšníka, možná většího, než jsou oni sami....

Nám soudit nepatří

Nedejme na první pohled, posudek i odsudek. Život sám, i lidé, jsou mnohem pestřejší a barevnější, než bychom si mysleli.

A tak co jsi neprožil, nesud', a co jsi prožil, nakonec soudit nebudeš, protože budeš tím více vědět, že jen Bůh má právo soudit – jen on vidí do lidského srdce.

On sám se stal člověkem, aby s námi mohl sdílet náš život, včetně bolesti, umírání i smrti a mohl nám nabídnout záchranu... Všem...

Všem čtenářům ze srdce žehná

P. Jan Linhart)

(Kurz

Dobrovolnictví v pastorační péči o nemocné

Biskupství královéhradecké opět otevírá kurz pro dobrovolníky v pastorační péči o nemocné.

Máte-li touhu a chuť pomáhat, může být právě tato sféra vaší parketou.

Dobrovolník nabízí nemocným lidský zájem vyjádřený osobní návštěvou a přítomností – zpravidla formou rozhovoru, nasloucháním i mlčenlivou přítomností u lůžka, modlitbou, četbou z Bible, zprostředkováním účasti na nemocničních bohoslužbách.

Zprostředkovává kontakt s duchovními všech církví a náboženství registrovaných v České republice. Dobrovolník je ochoten všem bez rozdílu věnovat svůj čas, sdílet jejich radosti, ale i starosti, strach, bolest, osamocení, úzkost... Respektuje svobodu nemocného službu přijmout, ale i odmítnout.

Délka kurzu: září – prosinec 2020 (osm sobot).

Místo setkání: Nové Adalbertinum, Velké náměstí 32, Hradec Králové.

Přihlášky:

Vyplněné přihlášky, jejichž součástí musí být doporučení duchovního správce, zasílejte na e-mail: cipero-va@bihk.cz.

Přihlášky budou od 1. března 2020 ke stažení na: www.pastoracnistrediskohk.cz.

Uzávěrka přihlášek: 30. května 2020.

Na závěr kurzu získává dobrovolník osvědčení o absolvování.

Dvě knihy profesora Petra Píthya

V souvislosti s texty prof. Petra Píthya, zveřejněnými v Adalbertu ve spojitosti s loňskými oslavami 30. výročí kanonizace sv. Anežky Přemyslovny, upozorňujeme na dvě jeho nedávno vydané knihy.

Stav a perspektivy naší společnosti

Nejnovější, vydaná nakladatelstvím Olympia v září minulého roku, nese název Stav a perspektivy naší společnosti. Jak říká podtitul, jde o soubor studií, přednášek a veřejných vystoupení za uplynulých dvacet let. Kniha je rozdělena do šesti částí (Krise společnosti; Školství a výchova; Společensky významná kázání; Veřejná vystoupení; Historie; Jazykověda).

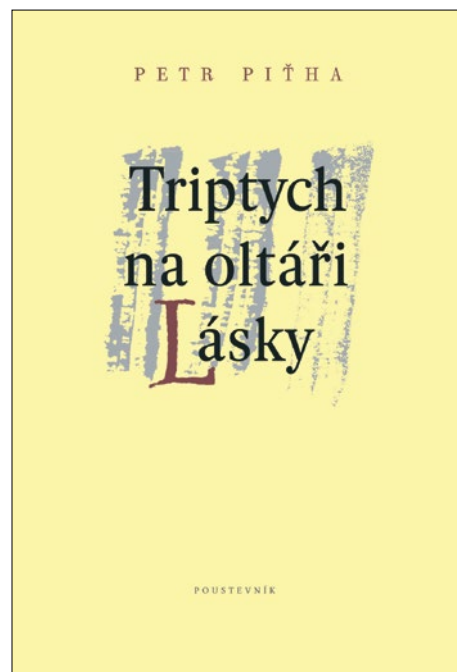
Celek podává promyšlenou analýzu stavu společnosti a přináší nejen možnost orientovat se v dnešní složité a proměnlivé situaci, ale i možná pozitivní řešení

krize. Jak říká sám autor, její význam vzrůstá nepřímo úměrně věku čtenářů. To je pochopitelné, protože přímý prožitek dějinného vývoje je zvláště pro mladé lidi podstatně menší, o osobním svědectví prarodičů a rodičů ani nemluvě. Kniha je navíc napsána zcela přirozenou češtinou s minimem cizích slov a zbytečné terminologie. Je také precizně formulovaná. Jednotlivé výklady jsou ukázkovým příkladem pedagogického podání.

Triptych na oltáři Lásky

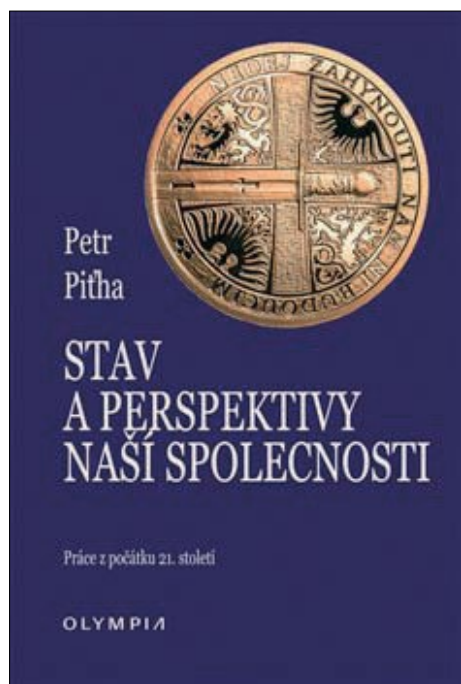
Druhá kniha, o něco starší svým vydáním, je mimořádným protějškem první uvedené knihy. Vyšla v Nakladatelství Poustevník v roce 2018 pod názvem Triptych na oltáři Lásky u příležitosti autorových 80. narozenin. Formálně se obě knihy dokonale liší. Triptych je sbírkou básní, čemuž odpovídá jazyková stránka a konečně i grafická úroveň. Stejně jsou jen dokonalý výběr slov a srozumitelnost. Ta je ovšem díky tématu pro čtenáře poněkud menší, ale ne nepřekonatelná.

Co je tak překvapivé? Obsah, sdělení obou knih je zcela totožné. Triptych na oltáři Lásky je rozhovorem dvou stejně starých mužů, tj. osmdesátníků, z nichž jeden je kněz a druhý výtvarník. Hovor se týká vzpomínek a reflexe jejich života, který prožili ve stejné době. Je tedy reflexí a analýzou vývoje společnosti. Stejný autor, stejné téma, a proto i stejné sdělení.

Kniha je rozdělena na pět částí, které ji logicky člení. Architektonika je odvozena od gotického skříňového oltáře – odtud i název. Tři centrální části nesou názvy Blažený dětský věk, Mužný věk díla – Libri undecim de artis arte, Věk stáří – podzim života. To odpovídá životním fázím a pohledu na otevřený oltář. Jsou-li křídla skříně zavřena, je vlevo Prolog a vpravo Epilog. V Prologu je jakási předtucha všeho, co bude následovat. V Epilogu je pak shrnující reflexe toho, co předcházelo, podaná s laskavě chápajícím nadhledem.

Obě knihy lze zakoupit na www.poustevnik-pitha.cz

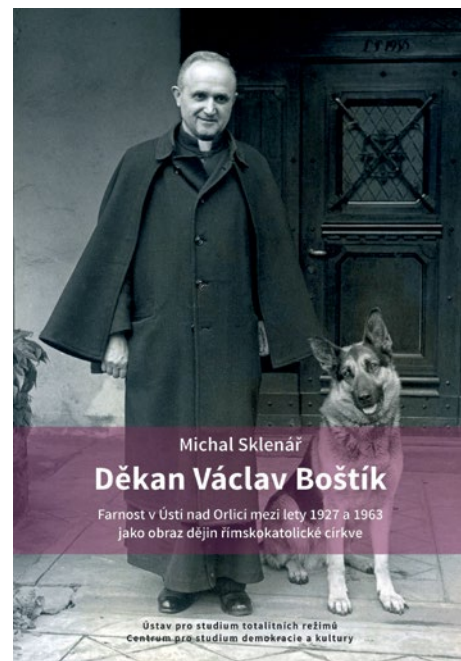
Děkan Václav Boštík: příběh kněze, dějiny jeho farnosti i diecéze

Monografie Michala Sklenáře o děkanu Václavu Boštíkovi, dlouholetém duchovním správci v Ústí nad Orlicí, představuje životní příběh tohoto kněze – jeho rodinné zázemí, studia v zahraničí, pastorační nasazení, internaci v nacistických věznicích a koncentračním táboře, střety s komunistickou totalitou. Současně se jedná o podrobný vhled do fungování a stěžejních témat orlickoústecké farnosti od konce 20. do začátku 60. let 20. století. Vliv Václava Boštíka ovšem přesáhl jeho život: jak vzpomínal jeden z jeho nástupců, tehdejší mladý administrátor v Ústí nad Orlicí a pozdější pomocný biskup královéhradecký Josef Kajnek, při svých projektech se mohl pevně opřít o jádro farnosti, osobnostně i duchovně formované Václavem Boštíkem.

Pro čtenáře z širšího okruhu přináší kniha zajímavý pohled do chodu kurie

a konzistoře biskupství v Hradci Králové, které po smrti Mořice Píchy nemohl převzít Karel Otčenášek a řídil je „dočasný“ správce, kapitulní vikář. Mnohé dokumenty, týkající se Královéhradecké diecéze, byly zpřístupněny díky vstřícnosti královéhradeckého biskupství, a část z nich mohla být využita a kriticky zkoumána vůbec poprvé.

Kniha se tímto způsobem snaží propojovat české církevní dějiny na celostátní úrovni s děním na úrovni konkrétního biskupství a konkrétní farnosti. Publikace navazuje na mnohaleté autorovo bádání a jedná se o upravenou a rozšířenou disertační práci z oboru historie, obhájenou na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Monografii vydal Ústav pro studium totalitních režimů, kde pisatel pracuje, v koedici s Centrem pro studium demokracie a kultury.

Michal Sklenář: Děkan Václav Boštík Farnost v Ústí nad Orlicí mezi lety 1927 a 1963 jako obraz dějin římskokatolické církve. Příběh kněze, dějiny farnosti, historie diecéze. Ústav pro studium totalitních režimů – Centrum pro studium demokracie a kultury, Praha – Brno, 2019, ISBN 978-80-88292-56-2 (ÚSTR) – 978-80-7325-488-9 (CDK), váz., 316 s., il.

Ukázka z knihy

Václav Boštík, jemuž se podařilo pochod smrti přežít, společně s Antonínem Mládkem přijel 14. května 1945 do Prahy – odtud také pochází první poválečná fotografie v uniformě koncentračníka. První cesta osvobozeného kněze vedla do pražského bytu Josefa Cibulky, zde se převlékl do zapůjčených civilních šatů a následně se vydal vlakem na cestu do Ústí nad Orlicí, kde se mu dostalo dvojnásobného spontánního přivítání.

První uvítání proběhlo 15. května, když ve večerních hodinách svolaly obyvatele do kostela zvony. Václava Boštíka přivítali u zadních lavic kostela administrátor Ignác Dovrtěl a kaplan Antonín Říkovský a pak šel děkan Boštík úplně prázdným, všemi reflektory zářícím, bohatě vyzdobeným kostelem k hlavnímu oltáři sám jediný. Krok jeho svižný jako býval, ale postava jeho útlá, útlá až k neuvěření. Nikdo ho nenásledoval. Nikdo nechtěl rušit tyto první jeho okamžiky shledání. A v tomto jeho mlčenlivém osamoceném uvítání bylo cosi dojemného. Poté v chrámu, který byl kromě bříz před svátkem Božího těla vyzdoben také prapory čtyř spojeneckých zemí, proběhla děkonná adorace se svátostným požehnáním, zpěvem Te Deum, státní hymny a svatováclavského chorálu.

Následující den, 16. května, projížděl v 10.30 hodin městem vlak s prezidentem Edvardem Benešem. Městský kronikář popsal všeobecné nadšení a navázal: Po odjezdu vlaku se pochodovalo s hudbou do města ke kostelu, kde byl radostně přivítán pan děkan V. Boštík, který se den předtím navrátil šťastně po tříletém utrpení z koncentračního tábora. Pan děkan prošel špalírem krojovaných dětí a dospělých a dojat děkoval za bouřlivé přivítání.

Veřejná prezentace knihy

■ **středa 22. dubna 2020** v 17.30 hod. v sále Balbínka, Nové Adalbertinum, Velké náměstí 32, **Hradec Králové**; hosté: prof. PhDr. Tomáš Petráček, Ph.D., Th.D. (Katedra kulturních a náboženských studií, Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové) a Mgr. Ladislav Holoubek (Biskupství královéhradecké)

■ **středa 29. dubna 2020** v 18.00 hod. v Městské knihovně **Ústí nad Orlicí**, Příkopy 376; hosté: Mgr. Radim Dušek (Státní oblastní archiv v Zámruku – Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí) a PhDr. Martin Boštík (Regionální muzeum v Litomyšli)

Seminář Věda, víra a skauting ve Skutči

Tomáš Šebek, Cyril Höschl, Jarmila Doležalová, Petr Beránek nebo i generální vikář královéhradecké diecéze Mons. Jan Paseka. To jsou osobnosti, které poslední únorový den vystoupily na skutečském semináři Věda, víra a skauting.

„Těší nás, že na již čtvrtý seminář ve Skutči přijali naše pozvání tak skvělí hosté, kteří budou přednášet o zajímavých tématech, kde si každý může najít to své. Seminář ve Skutči není pouze pro skauty, každý rok zveme i širokou veřejnost, přijít může opravdu kdokoliv“, řekl o smyslu akce hlavní organizátor **Martin Pavliš**.

Mons. Jan Paseka zahájil seminář mší svatou a ve své následující přednášce představil zaplněnému sálu Kulturního klubu exhortaci papeže Františka *Gaudete et exsultate – Radujte se a jásejte. „Jestli si dnes opravdu máte něco zapsat, něco si z mého povídání zapamatovat, tak jsou to geniální slova papeže Františka, kterými v exhortaci definuje lásku. Ta slova zní: ‘Svatost není nic jiného než plně žitá láska. To je přece tak jednoduchý návod na to, jak se stát svatým.’ A zdůrazním vám ještě tato papežova slova: ‘Přál bych si, abys poznal to slovo, to Ježíšovo poselství, které Bůh touží říct světu tvým životem’.* Tahle geniální slova přece říkají, že nikdo z nás není na světě zbytečný a méněcenný, ale že každým naším životem chce Bůh něco sdělit“, nadšeně povzbudil posluchače královéhradecký generální vikář.

Profesor psychiatrie, zakladatel a ředitel Národního ústavu duševního zdraví **Cyril Höschl** zaujal plný sál svým povídáním na téma Výraz tváře jako okno do duše.

Chirurg **Tomáš Šebek** zase vyprávěl o svých zkušenostech z humanitárních misí neziskové organizace Lékaři bez hranic.

⬅ Jedním z důležitých bodů programu bylo rovněž předání skautských medailí za celoživotní přínos skautingu na Skutečsku.

Ještě před tím však popsal život obyčejných lidí ve stalinském a leninském Rusku skaut a historik z muzea v Moravských Budějovicích **Petr Beránek**, na jehož prezentaci jednoho období ruských dějin zareagovala dvaaosmdesátiletá posluchačka Zdena: „To co jsem právě slyšela za fakta, mnou zcela otřásl, ačkoliv se mně to Bohu díky osobně nedotknulo. Netušila jsem, jak chtěli ruští komunisté zcela zničit tradiční model křesťanské rodiny. Nedokážu vůbec pochopit, že je možné národu vymýt mozek, aby sebou nechali tak manipulovat, že celé rodiny odejdou žít do komun, kde jsou od sebe členové rodin odtrženi a zcela ztrácí rodinnou identitu. Jsem stará žena, sama

mám vnoučata a pravnoučata. Proto jsem s radostí slyšela, že tradiční rodina nakonec v Rusku neskončila právě díky starým ženám – babičkám, které se snažily potají rodinné a křesťanské hodnoty udržovat“.

Program letošního ročníku semináře byl opravdu nabitý. Organizátoři museli posunout začátek o hodinu, aby se veškerý program stihnul. Seminář, který opravdu stojí za povšimnutí je tradičně organizován místními skauty ve spolupráci s Eumenickou lesní školou a Římskokatolickou farností Skuteč.

Konference o Josefu Toufarovi v Želivu

Dvoudenní konferenci „Josef Toufar – muž pro naši dobu“ hostil o uplynulém víkendu premonstrátský klášter v Želivu. Zájem veřejnosti o život komunisty umučeného číhoštského kněze byl značný.

Organizátoři konference nabídli účastníkům pestrý program v podobě přednášek, scénického čtení, literárního pásma či koncertu, jehož spojovací linkou byla právě osobnost arnoleckého rodáka P. Josefa Tofara. Konference se konala v sále České nebe, a jak poznamenal Miloš Doležal, máme všichni naději, že se do „českého nebe“ jednou vzlétne i P. Josef Toufar.

„S Tomášem Petrářkem můžeme dosvědčit, jaké zvláštní mimořádné okolnosti nás provázejí při našem pátrání, při tom spolupřebývání s Josefem Toufarem. Řada je jich až nesdělitelných. Do mé první knihy Jako bychom zemřít měli, jsem mimo jiných fotografií souvisejících s P. Toufarem, chtěl zařadit i fotografie všech devatenácti svědků, kteří 11. 12. 1949 viděli v číhoštském kostelíku pohyb

onoho křížku. Po mnoha pátráních mi zbývalo sehnat tu poslední, starého mládence ze Zdeslavic. Celý rok jsem po jeho fotografii bezvysledně pátral. Ale stala se taková banální věc. Jel jsem večer z Prahy, a ač se bojím brát večer stopaře, jednoho přiočilého jsem vzal. Po chvíli povídání o tom, že připravuji knihu o Josefu Toufarovi a jaké mám patálie s jednou fotkou svědka události, mi onen stopař řekl, že tu fotku má doma, protože ten muž byl jeho prastrýc“, vyprávěl o svých zážitcích básník, spisovatel a publicista

Miloš Doležal, podle kterého je unikátní záležitostí i skutečnost, že se v roce 2015 našly na půdě číhoštské fary písemnosti Josefa Tofara, mezi kterými jsou dopisy, náčrtky a kázání.

Vůbec nejzásadnější je však podle Miloše Doležala nález filmových sekvencí, které se považovaly za komunisty zničené, na nichž je zachycen Josef Toufar na kazatelně číhoštského kostela, kam ho komunisté dovlekli, aby natočili zinscenování tzv. číhoštského zázraku.

„Josef Toufar mohl prožít pouze deset let kněžského života. Po jeho smrti se komunistický režim snažil jeho jméno pošpinit, zašantročit jeho tělo, nechat zmizet jeho příběh nebo ho uvést do zkarikované podoby. Po sedmdesáti letech však vidíme, že se stal pravý opak. Josef Toufar je mnohem známější, než by mohl být za svého života, jeho tělo bylo objeveno a navraceno podle jeho poslední vůle do jeho farnosti. Plnit roli prostředníka mezi člověkem a Bohem, pomáhat lidem na cestě k Bohu, dnes pomáhá paradoxně ještě intenzivněji na mnohem většímu množství lidí, než by mohl během svého pozemského života“, řekl mimo jiné k osobnosti umučeného kněze Tomáš Petrářek, postulátor diecézního procesu blahorečení.

Hlinsko zažilo jáhenské svěcení

⚔ Královéhradecký pomocný biskup Josef Kajnek vysvětil v sobotu 22. února v kostele Narození Panny Marie hlíneckého rodáka Jakuba Brabence. Foto: Radka Blajdová

Biskup Jan Vokál poděkoval Miloši Doležalovi a Tomáši Petrářkovi za jejich badatelskou práci, protože, jak řekl, bez nich by nebyla ani toufarovská konference v Želivu. „Byl bych rád, kdyby součástí našich modliteb a přímlov byla také upřímná touha a prosba o vzájemné smíření všech v síle a moci Ducha Svatého, prosba o Boží milosrdenství pro všechny, kteří v oněch dobách selhali ať už záměrně ze zlé vůle nebo z lidské slabosti. Kéž je nám v tomto přístupu velkým příkladem velkorysost, добрta, mírnost a laskavost P. Tofara a mnohých dalších osobností“, řekl královéhradecký biskup Jan Vokál při sobotní slavnostní bohoslužbě za oběti komunistické zvůle.

Jan Školník opravuje kříže na Broumovsku

Jan Školník je nejen tváří **Agentury pro rozvoj Broumovska**, která zásadně již několik let proměňuje kulturně-společenskou kvalitu života lidí v broumovském regionu. Nedávno se začal osobně zasazovat i o obnovu zanedbaných Božích muk kolem tamních cest.

Broumovský výběžek ve východních Čechách, ohraničený věncem hor Javořích, Stolových a Jestřebích, je malebná krajina s ostrůvky divoké přírody, známá především svými rozsáhlými skalními městy a unikátní církevní a lidovou architekturou. Mezi drobné architektonické prvky Broumovska patří nemalé

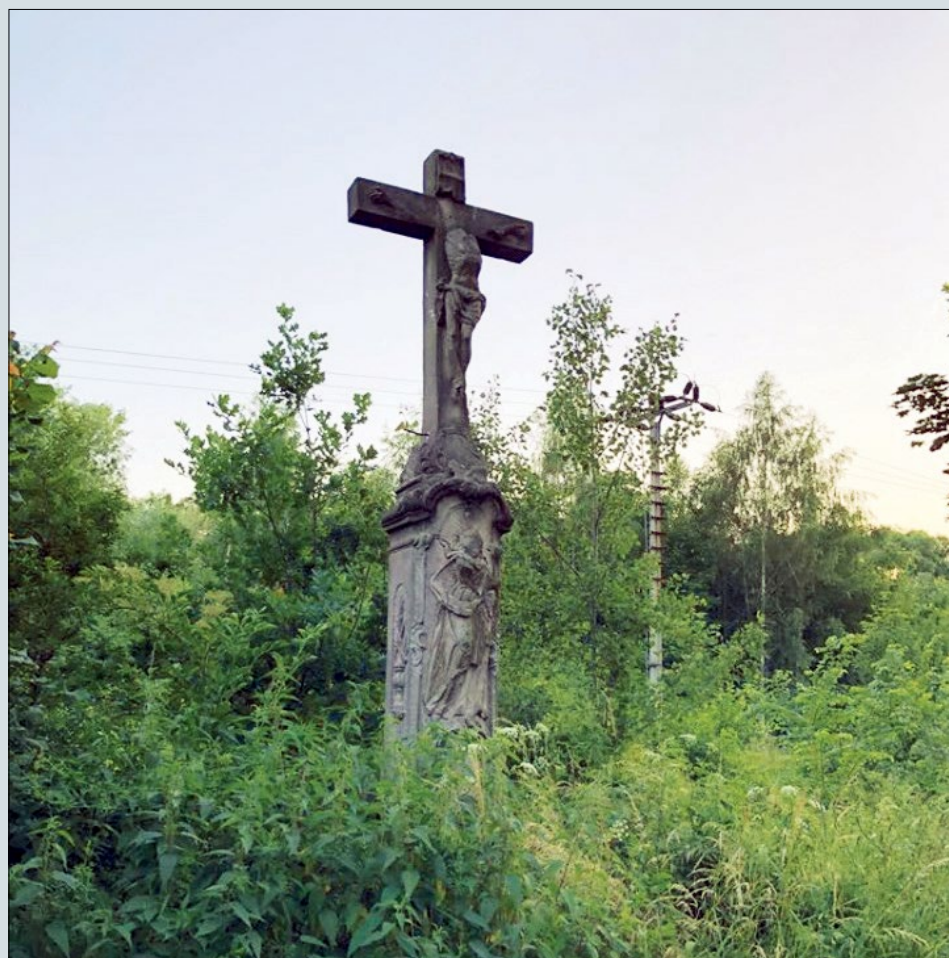
množství křížů, které však po mnoha letech od svého vzniku jsou často ve velmi špatném stavu. A právě toho si všimnul Jan Školník, kterému Broumovsko přirostlo k srdci, a málokdo má tamní kraj tak prochozený jako on. A přestože již léta stojí za obnovou obrovského objektu broumovského benediktýnského

kláštera, sám se nyní zaměřil i na nejmenší církevní stavbičky.

„Nerozlišuji velké a malé stavby, myslím, že vše je soubor kultivace veřejného prostoru, místa, kde žijeme. Na křížky u cest jsem myslel již dlouho a jsem rád, že jsme poslední dva roky mohli vždy jeden opravit. Požádal jsem kolegu v naší firmě, aby se tomu věnoval, protože je nutné oslovit vlastníky pozemku, získat jejich souhlas, vybrat zhotovitele a nakonec vše zaplatit. Je to pro mě taková malá, ale krásná radost“, poodhalil svoji aktivitu Jan Školník, jehož záměrem je dát každý rok do původního stavu jedna Boží muka, včetně nejbližšího okolí památky.

Na otázku, jestli genius loci broumovského kláštera a vše to, co s ním souvisí ve spojení s Agenturou pro rozvoj Broumovska, má vliv na jeho osobní lidský a vnitřní život přiznává: *„Mám pocit, že mě to ovlivňuje docela dost. Stále častěji v sobě kultivuji to, co nás spojuje s ostatními a dělá z nás zdravé společenství. Na Broumovsku vychází z mnoha zdí moudrost, která může být inspirací. A také mám pocit, že se mi daří být trpělivý, nedělat zbytečně rychlé soudy a přijímat věci takové, jaké jsou.“*

Do kláštera v Broumově mohou zájemci, kteří mají zájem o večerní meditace probíhající každé sudé pondělí od 18.30 hod, přijít vždy v 18.30 hod. na nádvoří kláštera ke kašně během měsíců dubna i května.

Na svoji revitalizaci čeká nyní kříž u cyklostezky Broumov – Otovice poblíž čističky odpadních vod. Snímek: Jan Školník

Diecézní Papežská misijní díla mají novou ředitelku

Před několika týdny se ujala vedení diecézních PMD **Ludmila Terezie Cinerová**. Položili jsme jí tedy několik otázek, aby se mohla více představit.

Čím vám je blízká činnost PMD?

Jako takové své životní poslání vnímám citát, který je zároveň mottem PMD: „*Jděte a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.*“ (Mt 28, 19-20) Činnost PMD je mi tedy blízká svým posláním hlásat Radostnou zvěst, a to především chudým a trpícím. Sama mám za sebou několik evangelizačních zkušeností, čas strávený s lidmi bez domova, se závislými či jinak trpícími lidmi. Chudí nás mají stále čím obohacovat a my se od nich můžeme učit. Především jejich upřímné lásce a vděčnosti.

S jakou profesní kvalifikací jste je převzala?

Nemám za sebou zatím žádnou profesní zkušenost, jsem studentka Evropských studií a Francouzského jazyka na Masarykově univerzitě. Mám za sebou roční pobyt ve Francii, kde jsem se účastnila celoročního diecézního kurzu Učedníci-misionáři, který vznikl v návaznosti na encykliku papeže Františka Evangelii gaudium. Dále mám za sebou krátký pobyt v mezinárodní evangelizační škole Jeunesse-Lumière, kterou založil a stále vede kněz Daniel Ange. K převzetí role Diecézní ředitelky mě pozval náš generální vikář, Jan Paseka, a to především kvůli mým zkušenostem s evangelizací, kterou bychom chtěli v naší diecézi více podpořit.

Na co byste se chtěla zaměřit především ve své práci?

Diecézní ředitel dělí svou práci mezi PMD a mezi životem své diecéze. Jak už vyplývá z toho, co jsem řekla výše, ve své práci bych se chtěla zaměřit především na evangelizaci u nás v diecézi. Bude se jednat zejména o „novou evangelizaci“, ke které vyzýval již papež Jan Pavel II., a ve které jde na prvním místě o vnitřní obrácení se každého věřícího, aby „nasákl“ radostí a láskou k Ježíši Kristu tak, že z něj tato radost bude sama tryskat ven. Co se týče přímo PMD, tak chci více vyzdvihnout a podpořit možnost různého členství v PMD (Misijní klub, Misijní růže, Adorace pro misie...), skrze které člověk může dojít k vnitřnímu obrácení, o kterém mluvím výše, neboť se kromě finančního příspěvku zavazuje také k pravidelným modlitbám, půstům či obětím nejen za misie.

Chystáte nové projekty?

V tuto chvíli není pevně naplánován žádný nový projekt, ale ve spolupráci s Katechetickým centrem pracujeme na znovuoobnovení Otevřených dnů pro školy, během nichž se studenti středních škol a učilišť budou moci seznámit se základními hodnotami křesťanství, a skrze různé aktivity budou vedeni k rozvoji osobnosti a k hlubšímu vnímání vztahů s druhými lidmi. Mezi další projekty, které bych chtěla v budoucnu uvést v činnost, patří např. diecézní vícegenerační evangelizační kurz, či další aktivity, které budou vždy usilovat o setkání člověka s Bohem, a následně o schopnosti podávat svědectví o svém životě s Bohem i v nevěřícím prostředí. Zároveň to má stále spojitost s PMD, neboť člověk, který nasákně radostí a vděčností z Boží lásky, tak má touhu tuto lásku předávat dál, a to především tam kde je to nejvíce potřeba – tedy chudým a trpícím.

Překvapilo vás během prvních týdnů něco?

Zatím jsem se seznamovala s prostředím PMD a s tím, co a jak zde funguje. Jsem velmi mile překvapena našimi diecézními Misijními klubky, která skutečně dodávají život a radost celým farnostem, a mnohdy i celým obcím, ze kterých pocházejí. Je radost vidět, jaký evangelizační charakter mají tato Misijní klubka, jejichž členy jsou především děti a maminky.

Pavel J. Sršeň)

Masopust pro misie

Před začátkem postní doby proběhly v naší diecézi dva masopusty na podporu misí.

V sobotu 22. února se v Novém Adalbertinu v Hradci Králové uskutečnil **12. Masopust pro celou rodinu**. Odpolední karneval připravilo KRC Semikráska a zúčastnilo se jej více než pět desítek dětí v maskách a převlecích. Děti si užily program, který se skládal z pásma písniček, pohybových her a soutěží, během nichž mohly získat ceny v podobě hraček a sladkostí. Večerní „tancovačku“ pro dospělé připravila Papežská misijní díla. „Na večerní části nechybělo předtančení, dobroty všeho druhu, hodnotné ceny ani pěkná muzika. I proto vládla skvělá nálada a všichni, kteří přišli, se dobře bavili,“ pochvaluje si Veronika Pavlů, asistentka národního ředitele PMD a jedna z organizátorek večerní části Masopustu.

Benefiční výtěžek 11 400 korun poputuje do Malawi na výstavbu domů pro rodiny, které byly v loňském roce postiženy záplavami.

V neděli 23. února proběhl již tradiční **Misijní karneval** také v Letohradě nad Orlicí, který připravila Misijní klubka z Letohradu a ze Slatiny nad Zdobnicí. Sešli se dětští misionáři více než šesti Misijních klubek z okolí. Karneval byl plný her, tancování, soutěží nejen pro děti, ale i pro maminky a tatínky, a nechybělo ani překvapení, kterým bylo taneční

Účastníci Misijního karnevalu v Letohradě nad Orlicí

vystoupení dětí. „Už jsme sehraná parta nadšených lidí a při přípravách karnevalu si každý vzal jednu část na starost: výzdobu sálu, občerstvení, dárky pro děti, ozvučení... potom jde všechno rychleji. Maminky si pochvalovaly atmosféru karnevalu, děti se o nic nepřetahovaly a hry si užili i ti nejmenší. Rodiče s dětmi byli i na jiných karnevalech, ale náš misijní hodnotili jako nejlepší, což nás moc těšilo“ říká Monika

Vychytilová, vedoucí Misijního klubka z Letohradu a jedna z pořadatelek Misijního karnevalu. „Snažíme se zapojit i rodiče a vymyslet pro ně nějakou soutěž, při které jim děti se zápletem fandí. Jsem ráda, že můžeme dělat druhým radost a navíc podpořit projekty papežských misí.“ Akce vynesla 10 000 korun a tento příspěvek podpoří projekty Papežského misijního díla dětí.

Národní kancelář Papežských misijních děl

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové
tel. 604 838 882

číslo účtu: 72540444/2700

e-mail: pmd@missio.cz, FB: PapezskaMisijniDila

www.missio.cz

„Charita je zkrátka moje práce“

Říká rozhodně Jiří Havelka, zástupce ředitele Diecézní charity Hradec Králové. Jeho akční rádius a nasazení často nezná hranic. Stará se o provoz a techniku, vedle toho pomáhá těžce nemocným, poskytuje poradenství cizincům a koordinuje humanitární pomoc. Jirka je náročný a má rád pořádek, ale vždy ochotně pomůže i svým kolegům. A skautskou průpravu nezapře ani doma. S manželkou zvládají početnou rodinu, pěstounskou péči o další tři děti a také opatrovnictví o hendikepovaného Pepíka.

Stále v akci

Když Jirka v lednu 1993 nastupoval do Charity na „civilku“, ještě netušil, že brzy na vlastní kůži zakusí následky války na Balkáně. Evropa se tehdy potýkala s uprchlickou vlnou ze zemí bývalé Jugoslávie a do pomoci se zapojila i hradecká Diecézní charita za podpory německých kolegů. „Starali jsme se o rodiny z bývalé Jugoslávie, aby se u nás domluvily a jejich děti mohly chodit do školy. S některými z nich se stýkáme do dneška, i když se pak vrátili domů,“ vzpomíná Jiří Havelka, který dodnes mimo jiné radí a pomáhá cizincům v Pobytovém středisku Ministerstva vnitra ČR pro žadatele o azyl v Kostelci nad Orlicí.

„Vypravili jsme taky několik kamionů s humanitární pomocí do Bosny a Kosova. V Mostaru a Sarajevu jsem se pak setkal s opravdovým lidským utrpením. A nikdy nezapomenu, jak nás spontánně vítali sirotci v domově pro tzv. děti ze sklepa,“ líčí své dojmy z humanitární mise do Bosny Jiří Havelka.

Tenkrát na Diecézní charitě pracovali jen čtyři lidé a dva civilkáři. Zkušenosti nabírali od německé Charity, která pro ně byla

Jirka Havelka v humanitárním skladu při nakládání zdravotních křesel pro pacienty s Huntingtonovou chorobou. Foto: Jana Karasová

vzorem. „Zvládli jsme toho ale hodně. Pomáhali jsme a zakládali služby z euforie z čerstvě nabyté svobody. A bylo méně papírování,“ dodává Jirka.

S lidskou tváří

Pro své bohaté zkušenosti, organizační schopnosti a aktivní přístup je Jirka i dlouholetým koordinátorem povodňové pomoci v hradecké diecézi. Charita vždy výrazně pomáhala obětem záplav na Moravě a v Čechách v 90. letech i po roce 2000.

„Díky naší síti Charit jsme schopni rychle reagovat. Podařilo se nám sehnat

i potřebnou techniku. S vyklížením vyplavených domů nám pomáhali taky dobrovolníci a skauti,“ vysvětluje Jirka. Člověk musí být i dobrý psycholog a proškolený na krizovou intervenci. „Lidé byli rádi za pomoc. Ukazovali nám fotky, vzpomínali a došlo i na slzy,“ vybavuje si Jiří Havelka, který musel kvůli povodním nejednou odložit i rodinnou dovolenou.

Přestože je Jirka plně vytížený svou prací v kanceláři, tak ještě vede půjčovnu pomůcek pro pacienty s nevyléčitelnou neuro-degenerativní Huntingtonovou chorobou. „Speciální křesla odlehčují

Pokračování na straně 32 >>>

>>> Pokračování ze strany 31

hlavně pečujícím rodinám, protože nemocní jsou plně závislí na pomoci druhých. Vždycky je i zaučím a jezdím na setkání rodin, které pořádá Společnost pro pomoc lidem s tímto těžkým onemocněním“, popisuje Jiří, který také působí v poradně pro cizince v rámci své profese sociálního pracovníka. Vedle toho spravuje humanitární sklad, veškerou provozní techniku včetně školení a zajišťuje distribuci materiálů na Tříkrálovou sbírku.

Všichni jedna rodina

Na otázku, co mu Charita dává a co bere, Jirka odpovídá: „Mám radost, když se nám práce daří a lidé si cení naší pomoci. Jsem taky rád za všechny kolegy, se kterými jsem kdy mohl a mohu pracovat. A když třeba potkám naše sestry v charitním autě, jsem na ně hrdý.“

A jak Jirka dobíjí baterky? Nejradši se svojí velkou rodinou, která mu je oporou. „Z dětí máme s ženou radost. Dobře vědí, kde pracuju. Chodí i na tříkrálovku, teď skládaly postničku, šijou roušky... A těší mě, že vnímají důležitost pomáhající profese,“ rozpovídá se Jirka, o kterém jeho manželka s nadsázkou říká, že Charita je jeho první dítě.

Do budoucna si Jiří přeje, abychom zvládli všechny změny a Charita nadále dobře fungovala. A právě díky lidem se srdcem na pravém místě, jako je i Jirka Havelka, Charita šlape pořád dál vpřed a přitom si stále uchovává svou lidskou tvář.

Jana Karasová

(Nejvíce si Jirka odpočine, když může být se svou rodinou. Foto: z archivu rodiny)

(AKTUALITY)

(Zdravotní sestry v domácí péči pomáhají nemocným i v době celostátní karantény. Foto: Charita ČR)

Charity zůstaly nablízku nemocným a potřebným i v době nouzového stavu

Královéhradecká diecéze: Charity v naší diecézi pomáhají dál nemocným a potřebným i za mimořádné situace v souvislosti s epidemií nového koronaviru. Pracovníci operativně zajistily provoz svých služeb i s omezeními a zvýšenou ochranou. Aktuální nedostatek pomůcek řeší i vlastní výrobou roušek nebo s pomocí dobrovolníků. Charity dle svých možností spustily také mimořádnou pomoc seniorům a nemocným nebo poradenství. Solidarita a ochota pomáhat přišla i od studentů, a tak Diecézní charita s Biskupským gymnáziem v Hradci Králové rozjely dobrovolnický projekt pro lidi v nouzi Spolu to zvládnem!

Z rozhodnutí vlády jsme v době karantény pozastavili nebo omezili provoz některých zařízení, ale například charitní sestry dál zajišťují zdravotní péči pacientům v domácnosti. Stejně tak i pečovatelky poskytují donášku obědů nebo nákupů lidem odkázaným na péči druhých. Mimořádnou pomoc osamělým seniorům nebo lidem s postižením operativně spustili například v Kutné Hoře, Chrudimi nebo Charity spolu s městem v Trutnově a Poličce. V případě potřeby informací o aktuální situaci spojené s koronavirem a o charitních službách, mohou občané kontaktovat rovněž naše poradny.

Pracovníci hradecké Diecézní charity a krajské Policie ČR také operativně rozdávali potraviny a pití řidičům kamionů, kteří 18. března uvízli v koloně před hraničním přechodem s Polskem v důsledku mimořádných opatření. Jídlo a nápoje poskytla Potravinová banka Hradec Králové, hygienicky balené pečivo pekárna Beas z Lična a Hradecká pekárna. Do pomoci se zapojil také dobrovolník profesí záchranář.

„Věřím, že tuto náročnou a ojedinělou situaci společnými silami a s pomocí Boží zvládneme. Vyzývá nás to k větší pozornosti a vzájemné solidaritě. Kéž se nám také podaří co nejdřív vrátit do běžného života a doufám, že to semknutí a tolerance i nadále vydrží,“ říká Anna Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové.

Bližší info o svých službách uveřejňují Charity na webu. Více informací a kontakty: www.hk.caritas.cz a na facebooku.

Jana Karasová)

! Návštěvníky benefičního plesu pro domácí hospic přivítala ředitelka pardubické Oblastní charity Marie Hubálková a ředitelka hradecké Diecézní charity Aneta Maclová. Foto: archiv OCh Pardubice

Sedmý charitní ples na podporu Domácí hospicové péče

Pardubice: Více než sto osmdesát návštěvníků již 7. charitního plesu, nad kterým tradičně převzal záštitu první náměstek hejtmána Pardubického kraje Roman Líněk, přivítala ředitelka Oblastní charity Pardubice Marie Hubálková. Zúčastněné pozdravila také ředitelka Diecézní katolické charity Hradec Králové Aneta Maclová a senátorka Miluše Horská.

Veškerý výtěžek této benefiční akce je určen na podporu Domácí hospicové péče, kterou poskytuje pardubická Charita umírajícím a jejich rodinám prostřednictvím středisek v Pardubicích a Holicích. Pro účastníky plesu byla opět připravena bohatá tombola či předtančení v podání Radky Šobové, Petra Novotného a Tanečního studia Hroch. Tato milá přátelská akce se opět neobešla bez vydatné pomoci dobrovolníků a i díky jejich pomoci putuje na podporu Domácího hospice bezmála 60 tisíc korun.

Více o domácí hospicové péči Oblastní charity Pardubice na webu <https://hospicpardubice.cz/>.

Jan Lohynský)

Kouzelná dílna pro děti s malířkou Eliškou

Hradec Králové: Ukázat dětem, že kreslení není jen o štětcí a plátně, bylo záměrem sobotního workshopu „Kouzelná dílna“ s malířkou Eliškou, který proběhl 8. února 2020 v Hradci Králové v rámci nového projektu Young Caritas. Děti si zkusily i netradiční výtvarné techniky a kreativní tvorbu s barvami. Nejvíce děti bavilo strhávání lepicí pásky, přes kterou malovaly. Obraz se pak neustále proměňoval, protože jednotlivé části plátna se daly rozpojit a variabilně zase spojit. Při tvorbě použili kluci a holky i například houbičky na nádobí, zubní kartáček, nebo třeba vlastní ruce a nohy.

„Záměrem workshopu bylo roztržštění konceptu, já neumím malovat. Jedná se o relaxační tvorbu a v tomto případě umí s barvami čarovat každý,“ upřesňuje koordinátor projektu Young Caritas Ondřej Medaš. Workshopu se zúčastnila desítka dětí ve věku 7 až 11 let a při malování vládla uvolněná atmosféra pod vedením soustředěné lektorky Elišky.

Pracujete s dětmi a mládeží v oblasti neformálního vzdělávání a chcete sdílet své zkušenosti s dalšími organizacemi? Staňte se partnerem projektu Young Caritas v České republice! Tento celoevropský projekt zapojuje mladé lidi do činnosti charitních organizací. Vedle pomoci ve službách se můžeš také kreativně podílet na organizaci akcí pro veřejnost a školy nebo vytvářet projekty na pomoc vlastní komunitě i cizincům.

Kontakt: Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové, Šafaříkova 666/9, Hradec Králové (budova YMCA, 1. patro), e-mail: ondrej.medas@hk.caritas.cz, mobil: 731 419 253 (731 402 295). Více také na www.hk.caritas.cz a na facebooku.

Projekt Young Caritas je spolufinancován Evropskou unií. Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_071/00 13327.

! Netradiční výtvarné techniky si zkusily děti na prvním workshopu v rámci projektu Young Caritas v Hradci Králové. Foto: Ondřej Medaš

(AKTUALITY)**V soutěži „Můj svět 2020“ uspěla fotografie z Litomyšle**

Litomyšl, Opava: Na začátku byla hromada krásných fotek, které naše kolegyně Martina Soukupová pořídila během téměř deseti let koledování s dětmi na tradiční Tříkrálové sbírce a touha je sdílet. Našli byste na nich vtipné momentky i portréty, budící i po letech silné emoce. Na konci pak hned první místo v jedné z kategorií celostátní fotografické soutěže Můj svět 2020!

Právě sem Martina několik z nich na popud své spolupracovnice na konci ledna poslala. Odborná porota, kde ani letos nechyběl uznávaný fotograf prof. Jindřich Štreit, vybírala následně v únoru z téměř 250 fotografií.

„Překvapil mě výběr poroty. Čekala jsem spíš výběr fotky z exteriéru, některé jsou opravdu svou atmosférou neopakovatelné. Ale první místo dostala nakonec moje fotka z mobilu, kde jsem ‚cvakla‘ pět malých dětí s mým mužem sedících u velkého stolu u oběda. Pracovně jí říkám ‚čočková‘

☛ Vítězná fotografie ze zázemí Tříkrálové sbírky v Litomyšli, se kterou uspěla její autorka Martina Soukupová v celostátní fotosoutěži Můj svět 2020. Gratulujeme! Foto: Martina Soukupová

s párkem‘!“ popisuje svoje pocity oceněná autorka.

„Jindřich Štreit je uznávaný fotograf po celém světě. Navíc ve svých třiasedměsáti stále učí na plný úvazek na Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity v Opavě. O fotografování a o své práci by mohl mluvit hodiny. Sám ale na otázku, co se mu v životě povedlo nejvíc, z čeho má největší radost, odpověděl, že ze své dcery Moniky. A i já možná budu jednou moc ráda za to, že jsem pořídila tuhle fotku, kde je to, co mi je na světě nejdražší.

A tím teď nemyslím tu čočkovou polívku,“ směje se Martina.

Vernisáž a ocenění vítězů proběhlo na konci února v Opavě. Všechny vítězné fotografie budou nyní součástí výstavy, která bude během celého roku putovat po různých českých městech. Uzávěrka dalšího ročníku je plánována opět na leden příštího roku. Pracujete v charitě, jste zapojeni do jejích dobrovolnických programů? Chystáte to udělat? Přihlásíte se?

Věra Dvořáková ☛

(KALENDÁŘ AKCÍ)**Výstavy
Adopce na dálku**

- 1. – 30. 4. Svět indických dětí, Trutnov, Galerie Hippo
- 31. 3. – 12. 5. Za naše úspěchy vděčíme Vám, Přelouč, kostel sv. Jakuba Většího. Nenechte si ujít příběhy úspěšných absolventů projektu Adopce na dálku!

Beseda o Indii

- 24. 4. Hradec Králové – ŘKF Nový Hradec Králové od 19:15

Výstavy a beseda se uskuteční jen v případě odvolání mimořádných opatření. Více na www.adopce.hk, caritas.cz a na facebooku.

**Ať nás intenzivní prožití
velikonočního mystéria Boží lásky
po letos výjimečné postní době promění
a ukotví ve vzájemném sdílení.**

**Požehnané Velikonoce a hodně sil
Vám přeji**

Anna Maclová, ředitelka
Mons. Pavel Rousek, prezident
a celý tým Diecézní katolické charity Hradec Králové

Denní modlitba Apoštolátu

Nebeský Otče,

kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti.

Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to vše přináším jako svou nepatrnou oběť zejména na úmysly Svatého otce a našich biskupů:

Všeobecný nebo evangelizační úmysl
Národní úmysl

CELOSVĚTOVÁ SÍŤ MODLITBY S PAPEŽEM

Úmysly Apoštolátu modlitby na rok 2020

Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!
Svatá Terezie od Dítěte Ježíše,
oroduj za nás!

Duben

Všeobecný úmysl: Vysvobození ze závislostí

Modleme se, aby všichni lidé trpící pod vlivem závislostí našli potřebnou pomoc i ty, kdo by je doprovázeli.

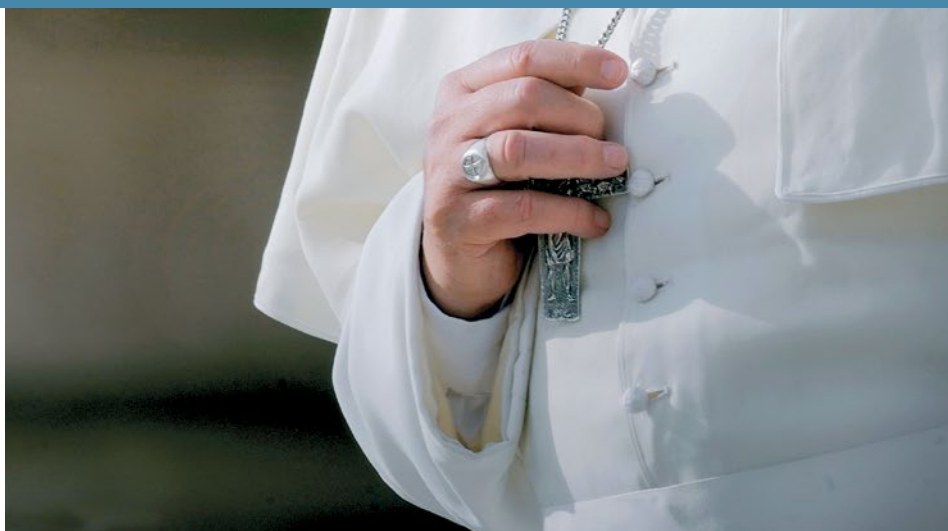
Národní úmysl: Za ty, kteří podlehli závislosti na drogách, alkoholu, cigaretách, pornografii nebo internetu – ať pod ochranou bl. Mladý najdou cestu ke svobodě.

Květen

Evangelizační úmysl: Jáhni

Modleme se, aby jáhni, věrní službě Slova a chudým, byli pro celou církev živým znamením.

Národní úmysl: Za kněze, řeholníky a řeholnice – ať na přímluvu sv. Radima je dostatek Božích služebníků i dalších lidí, kteří rádi nasazují svůj život pro Krista a službu druhým.

Červen

Evangelizační úmysl: Cesta srdce

Modleme se, aby ti, kdo trpí, našli životní východisko skrze pronikavý dotek Ježíšova Srdce.

Národní úmysl: Za dar moudrosti pro studenty – ať pod ochranou bl. Hroznaty mladí nacházejí pravý smysl života a nechají se vést Duchem Svatým.

Vydává: Česká provincie
Tovaryšstva Ježíšova
Ječná 2, 120 00 Praha 2

www.jesuit.cz
www.cirkev.cz
www.modlitba.net

Století arcibiskupa Karla Otčenáška

Jižní terasy pod Velkým náměstím mezi schodištěm Bono publico a ulicí Na Kropáče ponesou jméno po arcibiskupovi Karlu Otčenáškov. Stane se tak u příležitosti sto let od narození tohoto čestného občana Hradce Králové. Slavnostní pojmenování, které schválili zastupitelé města, se má konat 23. května.